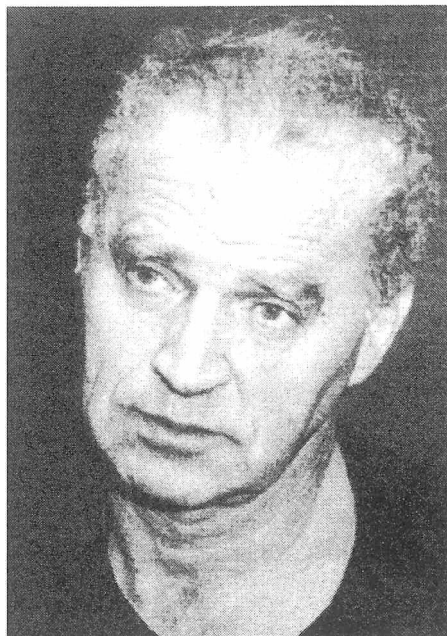
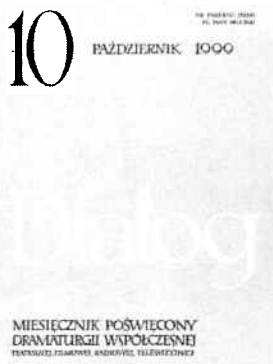

Janusz Glowacki:

ČETVRTA SESTRA

Naslov izvornika: J. Glowacki: "Czwarta siostra", prevedeno iz časopisa DIALOG, 10/99, /br. 515/, Warszawa, listopad 1999.

Janusz Glowacki (rođen 13. rujna 1938. u Poznanju), istaknuti je poljski prozaik, scenarist i feljtonist te, uz Slawomira Mrozeke, zasigurno najznačajniji suvremeni dramatičar. Već dulje živi u New Yorku. Najpoznatiji su mu dramski tekstovi *Lov na žohare* (1990.), *Fortinbras se nalio* (1990.) i *Antigona u New Yorku* (1992.), od kojih su dva posljednja izvođena i u Hrvatskoj. *Fortinbras* je izveden 1994., kao ispitna predstava klase prof. Tomislava Durbešića na zagrebačkoj Akademiji dramske umjetnosti, a *Antigona* 1998. u Kazalištu "Virovitica" u režiji Dražena Ferencine. Isti je redatelj (u prilagodbi i prijevodu ovoga prevoditelja) dramu režirao i za Dramski program Hrvatskoga radija, dok je radijsku inačicu *Fortinbrasa* postavio Dragutin Klobučar. *Četvrta sestra* napisana je i objavljena 1999. godine. Igrana je s uspjehom u više poljskih, američkih i europskih kazališta.

Osobe:

VJERA
TANJA
KATJA
GENERAL
BABUŠKA
KOLJA
JURIJ ALEKSEJEVIČ
SONJA ONIŠČENKO
MIŠA
IVAN PAVLOVIČ PJETROV
JOHN FREEMAN
KOSTJA
STJOPA
POLICAJAC
HARMONIKAŠ

PRVI ČIN

Prizor 1

O onome što je u dnu pozornice, za trenutak. Zasad je osvijetljen samo proscenij. Možda iz gledališta, na pozornicu ulaze i preko nje prelaze, žureći se Vjera, najstarija od tri sestre, u visokoj trudnoći, i Katja, srednja sestra. Katja se na trenutak zaustavlja da bi podignula plastičnu vrećicu s nekoliko kilograma mesa, koja joj je ispala ispod kaputa, i trči za Vjerom. Nestaju iza kulisa.

Proscenij sada dodatno osvjetljava svjetlo puno reflektora. Odnekud čujemo glas kroz zvučnik.

GLAS I: U kategoriji dokumentarnih filmova nominirani su Peter Coles za *Jedan dan na Kosovu*, Guillermo Martines za *Bijeg*, John Burner za *Holocaust*, još jednom i John Freeman za *Djecu Moskve*.

GLAS II: Oscar ide... Johnu Freemanu za *Djecu Moskve*. Eksplozija oduševljenja, tj. uglavnom pljesak i glazbeni tuš. Na prosceniju, u svjetlu svih raspoloživih reflektora, ulaze John Freeman, američki redatelj u srednjim godinama i u smokingu, te Sonja Oniščenko, djevojka mlada onoliko koliko se to može biti, John Freeman drži u ruci kipić Oscara.

JOHN: Želio bih zahvaliti članovima Akademije na tome što su obratili pozornost na moj skroman film. Sa mnom je ovdje Sonja Oniščenko, djevojka koja je prošla kroz pakao. I odlučila ispričati pred kamerom o tome istinu, predajući mojem filmu svoj život i svoju dušu.

Eksplozija pljeska. Sonja se skromno klanja. Gasi se proscenij, a pali pozornica. Sonja i Freeman nestaju.

Prizor 2

Pozornica izgleda poput sobe, ali ne previše. Na njoj je samo nekoliko komada pokućstva. Velik ormar. U dubini, pravokutan stol, nekoliko stolica, negdje tamo visi ogledalo prekriveno ubrusom. Negdje je možda i prozor, koji "glumi" prozor. Daleko u dubini, plinski štednjak. Na desnoj strani, otrcan, pokrpan paravan što u visini čovjeka odvaja djelić pozornice. S lijeve strane, uz ormar, stoji nekoliko pari cipela, kaljače i pustene papuče koje se navlače na obuću.

Na prosceniju, slijeva, čudan namještaj, nešto poput klupe ili klupice s naslonom. U sredini, licem okrenut prema gledalištu, stoji široki krevet, ispod njega viri kovčeg. Krevet je pokriven jako zgužvanim pokrivačem. Licima prema gledalištu, na njemu sjede Babuška i General. Babuška je ogrnuta maramom, neodređenih je godina. Na podu ispred nje je boca "Kremaljske" votke. U jednoj ruci drži praznu čašu od gorušice, u drugoj staklenku s kompotom od jagoda. Radoznavo razgleda gledalište. Do nje je

umirovljeni General. Otac triju sestara. Ispod raskopčanoga gornjega dijela odore, vidi se gimnastička potkošulja. Hlače civilne, cipele blistaju, glava spuštena.

BABUŠKA: Jesu li rekli tristo dolara?

General potvrdno klima glavom.

BABUŠKA: Za iznošenje s prvoga kata?

General klima.

BABUŠKA (*ljutito vrti glavom*): A brat iz Amerike dolazi?

General vrti glavom niječući.

BABUŠKA: Živi smrt ne štiju. I tebi ne bi štetilo da se obriješ.

GENERAL: Bio sam kod brijača. Ulazim, a on pita: "Što?". Pa velim: "Kako to, što? Brijanje". A on će da za to moram podignuti glavu. Pa sam rekao neka me ošiša. Lijepo je, Akulino Ivanovna, da si došla. Prijatelj se prepoznaje.

BABUŠKA: Tá, ti si za mene poput rodenoga. Dvadeset godina stanujem iznad tebe. Pa ti si s mojim blaženopočivšim mužem i u Berlinu, i u Kabulu zajedno pucao, pio, pušio, neprijatelju venerične bolesti prenosio. A i tvoja je blaženopočivša supruga meni bila kao rođena. Ali, tristo dolara za iznošenje... (*Vrti glavom.*)

GENERAL: Akulino Ivanovna, dopuštaš li da ti postavim tri pitanja?

BABUŠKA: Pitaj, sinko, samo pitaj.

GENERAL: Tko ovdje vlada? Gdje su novci? Kako će to završiti? I dodat ću još i četvrto: kako živjeti?

BABUŠKA: E to baš ne znam. Ali, tristo za nošenje, to je ludost.

GENERAL: Raspala se zemlja naša na komadiće, kao da su je psi rastrgnuli.

Čuje se lavež pasa.

BABUŠKA: To je moj Stjopa. Valjalo bi ga prošetati. Ali, zbog toga vampira što se mota naokolo, strah te po mraku, čak i sa psom. Petnaest tisuća dolara za hvatanje. Sjećаш li se Ane Pavlovne? Petnaest tisuća!

General niječno vrti glavom.

BABUŠKA: Ona ćelava, s ridom perikom?

General ne zna o kome je riječ.

BABUŠKA: Pognuta prema naprijed, kao ručka od kišobrana?

General niječno vrti glavom.

BABUŠKA: Oj, znaš ti, znaš. To ju je on, to jest taj pošemereni, on ju je obnoć silovao, zagušio, pojeo joj lijevu ruku i načeo nogu. Druga je stvar što je za vrijeme komunizma bilo više za jesti. Sada su ljudi gladni.

GENERAL: Ja bih sada dao i nogu i ruku da mi se naživo, za Rusiju, otkinu, samo kada bi to pomoglo. Ali, što ja mogu? Žena jadnica umrla, a ti, Akulino Ivanovna, opet nisi papuče nazula. Blata si unijela.

BABUŠKA: Nazut ću, nazuti.

GENERAL: Kćeri se nisu udale. Ali, samo bi se glupan ženio, kada može i besplatno dobiti.

BABUŠKA: No, ja to ne bih rekla. U moje je vrijeme ruska žena možda i davala besplatno, iz sućuti na primjer, ali sada to nije obvezatno. Kćeri ne diraj. Dobre su to djevojke. A Tanječka, ona je već pravo čudo. Ona kada hoda, ne hoda, nego pleše.

GENERAL: Cijela mi mirovina odlazi na njezine satove plesanja. Pušenja sam se odrekao da ne bih bacao novac na cigarete. *(Vadi cigarete, nudi Babušku.)*
Babuška također zapali.

GENERAL: Katja je pravo završila, a divlje životinje hrani.

BABUŠKA: Tanja će biti druga Pliseckaja. U dvorcu ćete stanovati.

GENERAL: Nećemo. A Vera životari.

BABUŠKA: Ali, s političarom. Hoćete.

GENERAL: Nećemo. Jer ja već dva mjeseca nisam satove platio.

BABUŠKA: Nisi?

GENERAL: Nisam.

BABUŠKA: A zašto?

GENERAL: Jer sam pao u depresiju. A u depresiji čovjek pije. A ako pije, onda i puši.

BABUŠKA: Jasna stvar.

GENERAL: Precrtali su Tanjušku. Ona to ne zna. Ne mogu to kroz grlo protisnuti. Prijavio sam se za manekena, da nešto zaradim. Pitali su gdje sam posljednje nastupao, kazao sam - u Kabulu. Nisu me uzeli.

BABUŠKA *(toči u dvije čaše od gorušice):* Popijmo za one što ratuju.

GENERAL: Samo prije nekoliko godina, naša bi vojska sada gazila Balkanom. Proдали smo braću Slavene.

Brzo ispijaju i Babuška ponovno puni čaše.

BABUŠKA: Između prve i druge zdravice zrno ne stigne proletjeti.
Ispijaju.

GENERAL: Drugačije bi s nama razgovarao taj seksualni manijak iz Washingtona koji je, kada je sam morao u vojsku, pobjegao. Kolja!

Iza paravana ulazi Kolja, dječak toliko mlad koliko je to moguće biti. Bilo bi idealno kada bi izgledao poput dvanaestgodišnjaka. Uplašen je i ubogo odjeven. Prolazi preko pozornice i nestaje.

GENERAL: Ali, jedno jest. Ima li u toj Americi novca? Ima.

BABUŠKA: Valjalo bi presjeći kompotom. Puni čaše. Presjecaju kompotom. Vraća se Kolja. Vuče veliku košaru punu kruto uštirkane posteljine. Ostavlja

košaru i nestaje za paravanom.

GENERAL: A posteljinu mijenjaju dvaput na tjedan. A ja svakog dana. Svijet se drži na okupu sve dok ima makar i najmanjega reda! Kolja!

Kolja izviruje iza paravana.

GENERAL: Operi pod, jer je Akulina Ivanovna zabltila. A možda je sve to kazna?

Kolja se sprema prati pod (vjedro, krpa itd.).

BABUŠKA: Kakva opet kazna?

GENERAL: Zar ja znam? Za grijehе.

BABUŠKA: Kakve opet grijehе? Dobar si čovjek. (Pokazuje Kolju.) Sirotana si prigrlio.

GENERAL: Krepavalo je to na ulici, ta čovjek nije životinja.

BABUŠKA: A znaš li da onaj Ciganin što je išao naokolo s konjem, čini se da ga je od jela odviknuo. Bog je dobar. Neće ostaviti. Pogledaj moga sinčića, Kostju. Koliko sam ja propatila. Devetnaesta mu je kucnula, a on ništa. Ne pije, ne puši, djevojke ne kvari. Samo sjedi po knjižnicama i čita, i čita. Zamalo nisam oči isplakala. I tek su ga prije godinu dana primili u tu njihovu mafiju. Sada je od rana u odijelu. Stan je kupio na Kutuzovskom, auto, mobitel. Sada ništa ne radi, samo se vozi i pije. Pije i telefonira. Sretna li sam. *(Briše oči.)*
Čuje se glas za pozornicom.

MUŠKI GLAS: Što ćemo onda, Ivane Petroviču? Hoćemo li nositi? Ili nećemo?

GENERAL: Dovedli se, gadovi, naumce sat ranije, dok djevojaka nema. I što bih ja sada trebao napraviti? Tristo si dolara iz žile neću isisati.

BABUŠKA: Ja ću pomoći, Ivane Petroviču. Ima u meni, Bogu hvala, još snage. Pomoći ću. Jer, tristo dolara... Strahovito su usluge poskupjele. *(Razgrće pokrivač.)*
Tada vidimo da pod njim leži žena Ivana Petroviča. Mrtva.

BABUŠKA *(čini znak križa i obraća se tijelu Generalove žene):* No, kako je, Natalijo Petrovna, jesi li spremna? Spakirana? *(Generalu.)* Ja ću za noge. Ti za ruke. Hvataju truplo za ruke i noge. Jedna pokojničina noga isklizne Babuški iz ruke.

BABUŠKA *(upozoravajući):* Oj, ne zezaj se, Natalijo Petrovna. Dosta si se u životu nazezala. Izlaze. Na pozornici ostaje Kolja. Pokušava iz boce "Kremaljske" iscijediti neku kap. Ali, ništa od toga. Odmiče se s vjedrom i krpom u dubinu pozornice, perući pod.

Prizor 3

Ulazi Tanja s modrim balonom na uzici. Odjevena u traperice i nekakav puloverčić. Ne obraća pozornost na Kolju. Uostalom, svi se prema njemu odnose i odnosit će se kao prema komadu namještaja. Tanja skida cipele, natiče pustene papuče. Za dječji balon uzicom pričvršćuje komadić papira.

TANJA: Majčice! (Gleda prema gore.) Majčice! Ne znam je li se to dogodilo uz vašu pomoć, za koju sam se molila. Ali, napokon je završilo to prokletstvo koje je započelo kada je moj otac u "Komsomolskoj pravdi" pročitao koliko Barišnjikov zarađuje i prisilio me da poslije škole pohadam te satove plesanja. Tā, majčice, vi znate da imam dvije lijeve noge i da nikako nisam za klasični ples. Ali, otac se zainatio, a kada se zainati, znate kakav je. Ali, na sreću, uz Božju pomoć, opet je počeo piti, nije platio i mene su izbacili. Otac to skriva preda mnom, kao prvo jer se stidi i kao drugo, jer se boji da se ne ubijem. Hahaha... (Pravi veselu piruetu.) A ja sam od radosti otrčala u hotel "Rossija". Da se provedem. Ali, kada je konobar čuo da želim samo čaj, javno me ismijao i fizički izbacio. I evo moje molbe, da ja jednom uđem onamo. Ali, tako, majčice, legalno, u krznu, na peticama i ipsujem ga, a on će stajati i klanjati se. A ako to ne doživi, jer je stariji čovjek, preporučujem ga, majčice, vašoj skrbi na drugoj strani. Zove se Lav Lavovič i lako ga je prepoznati. Debeo je, dahće, glatko očešljan, s brčićima. Ja sam sve to potanko opisala. (Ljubi balon i pušta ga.)

Balon leti uvis. Tada se Tanja nečega prisjeti i poskoči. Ali, balon je već previsoko.

TANJA (ljutito, gledalištu): Aaaa... No... opet sam zaboravila vizu, a imam molbu u vezi s tim vizama koje su nam odbili. A ujkio nas zove u Brooklyn. Znači, kada biste, majčice, izmolili, jer vama je lakše. No, o tome u sljedećem balončiću. Aaaa... možda i bolje, jer sam s prošlim balončićem toliko molbi poslala... da nije ni poletio.

Ulazi Vjera, najstarija sestra, odjevena u poslovnom stilu, ali bez pretjerane elegancije. Više podsjeća na učiteljicu, kosa glatko spletena u nekakvu pundicu ili pletenicu. Nosi duguljastu kutiju i sretna je. Ni traga trudnoći.

TANJA: Vjeroćka! (Pritrči i ljubi sestru.) Izbacili su me iz plesne škole.

VJERA (skida cipele i navlači pustene papuče): Znaš li što je Jurij rekao tom novinaru iz Amerike? Da ako će natofašisti razmjestiti rakete kod svojih novih članova, da će se on time osobno pozabaviti i obećaje da za sat vremena neće biti u tim zemljama ni traga od raketa, ni trave, ni uopće ičega. Mili Jurij. A taj je novinar rekao da ga ne razumije.

TANJA: Bože, kako mrzim ples. (Pleše od radosti.) A što se tu ima razumjeti?

VJERA: Jurij je rekao to isto. I dodao da je prošlo sat vremena i da ako ga taj novinar želi i dalje intervjuirati, neka plati novih pet tisuća dolara.

TANJA: Pet tisuća! Isuse! Zašto ti taj Jurij plaća tako malo? Izbacili su me s plesa. Ti, a možda ja imama dara za plesanje?

VJERA: Ni on sam nema novaca. Sve za Rusiju. Dobro je da su te izbacili. Čak i ja plešem bolje od tebe. (Radi piruetu.)

TANJA: Vidim. (Radi dvije piruete.)

Vjera joj daje duguljastu kutiju.

TANJA (Otvora kutiju. Vadi iz nje elegantne cipele s visokim petama. Zviždi od divljenja): Baš su super. On ti je kupio? Natovske?

VJERA: Bila je prezentacija. Donijeli su. Meni su pre-male. Kolja! Ovdje sam se za nešto zakačila kaputom. Prišij!

TANJA (Baca papuče. Grozničavo razgleda cipele pred ogledalom s kojega je strgnula ručnik): E, zajebano. Dovraga, neka ih, uh, kad bi. (Nazuva cipele, zakorakne dvaput, posklizne se.)

U tome trenutku Kolja prestaje prati pod. Uvlači konac u iglu i natiče naprstak.

VJERA: Jesu li ti dobre?

TANJA (tragično): Bože.

VJERA: Što je?

TANJA: Prevelike su.

VJERA: Dužina ili širina? (Kolji.) Uzmi taj deblji konac s većega kalema. (Daje mu kaput.)

TANJA: I jedno, i drugo. Čekaj, pokušat ću na deblje čarape. Ali, ne. Kako ću s čarapama u salonke. Plivam u njima, a takve cipelice. (Huče u cipele i glača ih rukavom.) Nije bilo drugih brojeva? Al' se sjaje. Kao jaja toga rideg psa Akuline Ivanovne. Baš su super. Znaš, bio ti je takav momak i letio zrakom s nogama uvis. Imao je samo jednu čarapu i jednu cipelu. Druga mu je sigurno spala.

VJERA: Gdje?

TANJA: U muzeju. Chagall je naslikao. Bili smo sa školom.

VJERA: Jurij ne voli Chagalla.

Ulazi Katja odjevena u široke hlače i teške cipele, teško sjeda na krevet. U depresiji je.

TANJA: Meni se ta slika svidjela. Podsjetila me na moj život. (Pokazuje Katji cipele s visokim potpeticama.) Pogledaj ih.

Katja ne gleda.

TANJA: Probaj ih.

KATJA (sumorno): U depresiji sam.

TANJA (*Ne odustaje. Navlači joj cipelu na nogu.*): Kao stvoreno za tebe. Savij prste... premale... čekaj. (*Nabija cipele na silu.*)

KATJA (*jauče*): Pusti me.

TANJA: No, to je kraj. Staviti ću ih na ormar. (*Stavlja.*) Možda mi noga naraste, ha? Znaš li da su me izbacili sa satova plesa? Već sam rekla. Što je, umorna si, Katjuška?

VJERA: No, Tanječka... (*Sprema se promijeniti posteljinu.*) *Tanja joj pomaže. Daljnji se dijalog odvija brzo uz promjenu i prostiranje kruto uškrobljene posteljine.*

VJERA: Ti si, Katja, nesretna, jer sebe ne voliš, a zbog toga te ni drugi ne vole. Zato si u depresiji. A u depresiji se treba ponašati realistički i u sebe se zaljubiti. Rusi su u depresiji, jer sebe ne vole, zato ih nitko ne voli i zato je Rusija u takvom stanju u kakvom jest. No, reci nešto.

TANJA: Sutra nema škole.

VJERA (*Katji*): Ne, ti. Ti nešto reci.

KATJA: Kada sam se vraćala, upala sam među prosvjednike i počeo me u gužvi pritiskati jedan zgodni brinet.

VJERA: Svugdje se može naletjeti na nekoga zanimljivog.

TANJA: Najlakše na poslu. Jedna je prostitutka dobila u agenciji radni nalog. Uopće nije znala kome ide. A to je bio milijuner, imao je sve, ali je bio nesretan.

VJERA: Gdje?

TANJA: U neboderu.

KATJA: Ja radim u cirkusu. Nije bio visok, ali mi se svidio.

TANJA: Osjećaje treba puštati da se iskažu. Ta prostitutka nije uzela od bogataša novac za kurvanje. I zato se on u nju zaljubio.

VJERA: Gdje?

TANJA: U Americi.

KATJA: U kojem filmu?

TANJA: *Pretty Woman*. Lijep. Gladna sam. Lijep film i tužan.

VJERA: Strašno glup.

TANJA (*pogođena, sprema prijavu posteljinu u ormar*): Vi biste gledale samo takve filmove u kojima si junak iskopa oči ili se vješa. Isto je i s knjigama. Ako junak nema epilepsiju, knjiga ništa ne vrijedi. (*Oponaša epileptični napadaj.*)

VJERA: Što je s tobom? Čistu u ormar. Prijavu u koš. Tebe ganu ili prostitutke ili kraljevine. Sredine nema. Kao ta princeza, čije je najveće dostignuće bilo to što se lijepo odijevala, ta koja je poginula u autu s Dodijem, pa si ti pet dana s cijelim svijetom proplakala. A kada su jučer pokazivali onu djecu ubijenu bombom u auto-

busu, to ti se nije dalo ni pogledati.

TANJA: Što se hvataš prostitutki i princeza? Jesi li bila prostitutka ili princeza? Znaš, kako je to teško?

VJERA: Možda je nekoć bilo još okrutnije na svijetu, ali gluplje zasigurno nije. (*Namještaju posteljinu.*)

TANJA: A ja bih nešto pojela. I što, Katja?

KATJA: I ništa. Ujutro sam otišla dreseru i rekla mu da mi mora dati povišicu. A on, da ne da. I da se ne pravim pametnom, nego neka se samo brinem o životinjama. Pa sam uzela meso, pošla i velim: Slušaj, Pepsi. Žalim, ali moramo dijeliti pola-pola. I uzela sam sataru i presjekla ravno po pola. A Pepsi me samo gledao i oči su mu bile tako tužne. Tako tužne. Stavila sam to meso u plastičnu vrećicu, pod kaput, da dreser ne skuži, i u metro. Tri psa su za mnom trčala. Onda su palili nekakvu zastavu i počeo me pritiskati taj brinet.

TANJA: On je bio sijed.

VJERA: Tko?

TANJA: Bogataš... I kod Dostojevskoga je bila prostitutka, Sonja. I spasila je Raskoljnikovu dušu.

VJERA (*Tanji*): Tiho. (*Katji.*) Jesi li se dogovorila?

KATJA: U hotelu "Nacional".

TANJA: Super. A vidjele ste, usto, kakav auto ima taj naš Kostja?

VJERA: "Nacional"? Bila sam tamo s Jurijem. Jedan drink stoji deset dolara. Misliš da će on platiti?

KATJA: Da ti Jurij više plaća, ja ne bih morala potkrediti tigra.

VJERA: Ta, ni on sam ništa nema. Ništa za sebe. Sve za Rusiju. I što je bilo s tim tipom?

TANJA: S bogatašem? Odlučio se njome oženiti. Jer...

VJERA: S tim na prosvjedima.

KATJA: Prosvjed nema s tim ništa. Riječ je o tome da mi je on ukrao meso.

TANJA: BMW-a crvenog ima Kostja...

KATJA: Pokupio mi je vrećicu s mesom. Tri kilograma. Ništa nisam primijetila. Tako je inteligentan.

TANJA: Možda je Litavac. Litavci nas ne vole. Ili Čečen. Ni Čečeni nas ne vole.

VJERA: Jer su Čečeni nezahvalni. Dok su bili u Savezu, bilo im je bolje.

TANJA: Ne uzrujavaj se, Katja. Jedan je momak visio u zraku s nogama nagore, bez cipele i čarape. A ipak se smiješio.

KATJA: Tko?

TANJA: Jedan Židov.

KATJA: Objesili su ga?

TANJA: Ne. Na slici.

VJERA: Šteta.

TANJA: Chagall ga je naslikao. A Jurij ga ne voli. A lady Diana se nije samo lijepo odijevala, nego je voljela i

crnu djecu. A Dodi je bio iznimno inteligentan. Išao je u kino i sam je producirao film o Jamesu Bondu. To, što ste vi protiv bogataša, ostatak je komunizma. A možda je ipak šteta što su me izbacili s tih satova...

VJERA: Ja je ne mogu slušati.

KATJA (Tanji): Ne seri gluposti. Samo uči. Dodite. Ogulit ćemo krumpira. Ima još kupusa. Kolja, dođi da pomogneš.

Sestre i Kolja odlaze u kuhinju. Ulaze Miša i Ivan Pavlovič sa šeširov. Obojica skidaju cipele. Navlače pustene papuče. Sjedaju na krevet u kaputima. Ne obraćaju pozornost na sestre. I one njih gledaju ravnodušno.

IVAN PAVLOVIČ (dugo razgleda gledalište): Ti, možeš li mi objasniti što ja radim ovdje...? (*Duga stanka.*) Naročito u tvom društvu?

MIŠA: Šef vam je vrlo zahvalan zbog toga što ste vašom osobom pristali uljepšati naš rad. Ljudi se odmah drugačije odnose prema nama. Osim toga, šef vam je kupio tu vilu.

Ivan Pavlovič prezirno odmahuje rukom.

MIŠA: S bazenom... Ivane Pavloviču. Vi ste sigurno završili više umjetničke studije?

IVAN PAVLOVIČ: U depresiji sam.

MIŠA: A biste li mi izvoljeli reći, kako živjeti?

IVAN PAVLOVIČ: Što se uopće može znati. Ono što danas izgleda važno, već sutra se može pokazati bezvrijednim.

MIŠA: A to je istina. Upucali smo Jakova Stjepaniča posve nepotrebno. On uopće nije lagao. Htio je platiti, samo što mu je njegov vozač ukrao novac. A znate li vi kako je on lijepo svirao trubu?

IVAN PAVLOVIČ: Jakov Stjepanov?

MIŠA: Stjepanič. Svirao je nekoć u jednom jazz sastavu. A taj se sastav nekako zvao.

IVAN PAVLOVIČ: Što se to mene tiče. Ja ne volim jazz. Što me se tiče što je nekakav Stjepanov...

MIŠA: Stjepanič.

IVAN PAVLOVIČ: ...svirao trubu? Uostalom, s jazzom je gotovo.

MIŠA: Uopće nije gotovo.

IVAN PAVLOVIČ: Nitko na svijetu ne sluša jazz.

MIŠA: A ja slušam.

IVAN PAVLOVIČ: Eeeee. A ovo je sigurno stan 3B?

MIŠA: Sigurno.

IVAN PAVLOVIČ: Jer, zbilja, što mi znamo o životu? A možda je to općenito zabluda da ste ustrijelili Jakova Stjepaniča. Možda ga nikako i niste ustrijelili...?

MIŠA: Ne bih to negirao. Sam sam mu, osobno, upumpao šesnaest kugli u želudac. I da budem siguran, potvrdio granatom. U to da je on mrtav, siguran sam isto kao što sam siguran da sam ja živ.

IVAN PAVLOVIČ: A možda ti se samo čini da živiš? Jer što mi uopće znamo?

MIŠA: Na volju vam. Ali je šef ipak dao pet tisuća da ga se balzamira. (*Vadi ispod kaputa kalašnjikov i obraća se sestrama.*) Oprostite, je li ovo stan 3B?

VJERA (ravnodušno): Nije. 2B.

IVAN PAVLOVIČ (zgađeno): Vidiš, opet si zabrljao.

MIŠA: To je zato jer ne gori žarulja na stubištu.

Ivan Pavlovič prezirno odmahuje rukom. Skidaju papuče, obuvaju cipele i izlaze.

KATJA: Rekao je da imam oči kao Claudia Schiffer.

TANJA: Tko?

KATJA: Taj lopov u metrou.

VJERA: Jer imaš.

KATJA: Barem ti prestani lagati. Dovoljno je što na televiziji slušam laži toga tvog kurvinog sina.

Vjera je ošamari, padaju na pod, tukući se. Vjera je odozgo.

TANJA (ne obraća na njih pozornost): Jer, možda ja i nemam dara za plesanje, iako to nije u redu. Ali, zašto bi mene takav debeli kelnerski pimpek ponižavao?

VJERA (Katji, daveći je): Pljuni.

TANJA (pljuje): Pfu.

VJERA: Ne ti. Ti pljuni.

KATJA: Neću.

VJERA (daveći je): Ti ga mrziš zato jer si u depresiji. A on me voli. I ja tebe volim.

KATJA (gotovo pridavljena, stenjući): Pfu, pfu. Pusti.

Vjera je pušta.

KATJA (s mržnjom): Jebeni svijet bez ikakve nade. Čekaj... čekaj...

Katja masira vrat i iz nekakva složenog skrovišta - možda podiže jednu podnu dasku - vadi "Kremaljsku" votku.

KATJA: Sakrila sam pred ocem. No, djevojke... (*Toči sebi i želi natočiti Vjeri.*)

VJERA: Meni ne.

KATJA: Zašto? Ljutiš se?

VJERA: Jer neću.

TANJA: Meni da.

Katja joj nalijeva. Ispijaju. Prilazi Kolja s čašom, gleda molećivo.

KATJA: A što ćeš ti? No, napokon, evo ti, ti bjedniče. (*Nalijeva.*)

Kolja brzo ispija.

KATJA: Hajdemo, još po jednu. (*Nalijeva.*)

Ispijaju.

KATJA: Vidite, sestrice, vi smatrate da mi ništa ne paše. Ti, Vjera, kažeš da sam ružna.

VJERA: Ja kažem, zar ti kažeš da ja kažem?

KATJA: Tiho. Da mi ništa ne paše, da mi ništa ne može uspjeti. To mislite.

VJERA: Ti si lijepa, Katja. Imaš oči... (*Prekida.*)

Ispijaju.

Odnekud se tiho javlja harmonika.

KOLJA (prihvaća potih, vraćajući se krpanju):

I začem eta noć

Bila tak gorjača

Nje bolela bi grud'

Nje stradala duša...

Sestre se ubrzo priključuju.

TRI SESTRE: Polubil ja jejo

Poljubil gorjačo...

VJERA (upada): Trudna sam.

TRI SESTRE (nastavljaju pjevati):

A ona na mjenja

Smotrit tak holodno...

TANJA: Što?

KATJA: Ne?

VJERA (klima glavom): Da.

KATJA: No, lijepo.

TANJA: Sigurno?

Vjera klima glavom.

KATJA: Koji mjesec?

VJERA: Treći.

KATJA: Koji je to usrani kurvin sin, Bože. (Sa zaprepaštenjem promatra Vjeru.) Pfuj, pfuj, plujem. Zar on ne rabi kondome? No, da, religiozan je.

TANJA (želi zagrliti Vjeru): Sirotice.

VJERA: Zašto sirotice? Kakva sirotica? Vi ništa ne shvaćate. Ja sam sretna. Ljubim ga. Sve njegovo ljubim. Njegove oči, mudrost, kosu, glas. On je moj dom. Moja Rusija. Ja čak i njegovu ženu ljubim. Raditi za njega ljubim...

KATJA: Mogao bi ti više plaćati.

VJERA: Njegovu ženu ne ljubim. Ali, to dijete već ljubim. Tako sam sretna. Osjećam se kao da imam šesnaest godina.

KATJA: A ja šezdeset.

TANJA: A on zna?

Vjera odrečno vrti glavom.

TANJA: Zašto mu nisi rekla? Sigurno će se obradovati.

VJERA: Ja znam da ga vi obje ne volite. Obećao je da će se razvesti. Odmah nakon kampanje. Kada pobijedi, Rusija će opet biti Rusija, radnici će svakoga dana ići u bijelim košuljama. A Amerikanci će shvatiti tko ovdje vlada. Vi ne mislite o Rusiji, nego samo o sebi. Tako se ne može živjeti.

KATJA (ironično): Ali živimo.

VJERA (s gađenjem): Eeeeh vi... (Zapovjednički.) Kolja!

Prizor 4

Kolja pritrči i okreće klupu licem prema gledalištu. Ulazi Jurij, lice koje budi povjerenje puka, muška ljepota, četrdeset-pedeset godina. Vjera mu se baca oko vrata poput

tinejdžerke. Vruć poljubac. Padaju na klupu.

JURIJ: Upozorio sam toga novinara iz "Timesa" da ne vjeruje u besmislice koje pričaju te kukavičke izbjeglice s Kosova. A on je opet rekao kako me ne razumije.

VJERA: Znam, Jurij. Ne uzimaj to srcu. Ta normalno je da nekoga tko je osobit ne razumiju.

JURIJ: A ja sam ga onda upitao zna li koliko je duboko Bajkalsko jezero?

TANJA: 1742 metra dubine, 636 kilometra dužine.

JURIJ (okreće se i gleda je nenaklono): Točno. (Vjeri.) A onda sam ga upitao zna li zbog čega je Bajkal tako dubok? Nije znao. A ti znaš?

Vjera vrti glavom.

JURIJ (okreće se Tanji koja također vrti glavom): Jer je to jezero dom svake ruske duše.

VJERA (s udivljenjem): Oh, Jurij...

Poljubac.

JURIJ (raskopčavajući hlače): I da ako on skoči u jezero, zaroni i dođe do dna (prilično odlučno potiskujući Vjerinu glavu u smjeru rasporka) možda će shvatiti rusku dušu. I shvatiti zbog čega mi se tisuće mladih i plavokosih momaka s očima modrim i jasnim kao Bajkalsko jezero javljaju i govore da ako se ubijaju naša braća Slaveni, oni to ne mogu mirno gledati. No, ne mogu. I što da radim? Katja i Tanja ih zgađeno promatraju.

KATJA: O, moj Bože.

TANJA: Kakva kara.

Jurij je utiša nezadovoljnom gestom.

VJERA: Ne, Jurij, ne.

JURIJ: Voliš me?

VJERA: Pa znaš.

JURIJ: I ja tebe volim.

VJERA: Ali, danas sam ti već dvaput u Dumi.

JURIJ: Vjeročka, ljubavi moja. Ti znaš kako mi je teško živjeti. Ti si moja jedina radost.

Vjera se, uvjerenata, teško uzdahnuvši, laća posla.

Ulazi Policajac.

POLICAJAC: Gradanko, prekini nasladu. Dokumente.

Jurij maše rukom, neka se makne.

Policajac vadi odgojnu palicu. Jurij bijesno ustaje u svojoj visini, otrgne Policajcu epolete i šamara ga.

POLICAJAC (prepoznajući ga): Ispričavam se, Jurij Aleksejevič. Nisam vas prepoznao. Molim vas, oprostite. (Skuplja epolete.) Ne dajte se smetati, molim. (Namiguje urotnički.) Ustreba li vam štogod, u blizini sam.

Jurij nevoljko daje znak rukom neka nestane. U tom trenutku u hlačama mu zazvoni mobilni.

JURIJ (u telefon): Da, da, ljubavi. Začas ću. (Zakapčavajući hlače.) Živjeti ne daju. (Vjeri.) Pa, ljubavi, do sutra.

VJERA: Jurij.

JURIJ: Što?

VJERA: Nešto ti moram kazati.

JURIJ: Sutra, ljubavi.

VJERA (*prekriživši se*): Trudna sam.

JURIJ (*koji je već izlazio, ukoči se na trenutak bez pokreta i polagano se okreće*): Ne?

VJERA: Da.

JURIJ (*dramatično*): Zbilja?

VJERA: Da.

JURIJ: Ja... ja... Ja sam najsretniji čovjek na svijetu. Hvala ti, majko najsvetija, hvala. (*Križa se.*)

Katja se raduje. Tanja sluša u nevjerici. Vjera na trenutak nesigurno gleda Jurija. Onda pokriva lice rukama.

VJERA (*tragično*): O, moj Bože.

JURIJ: Što, što, Vjeročka, što?

VJERA: Stidim se zbog sebe.

JURIJ: Zašto?

VJERA: Ti si najbolji čovjek na svijetu. A ja sam ti se bojala reći. (*Okreće se i prijekorno gleda sestre.*)

One kao da su zbunjene.

JURIJ: Ne?

VJERA: Jurij, ja te tako volim. Ja te nisam dostojna. (*Htjela bi kleknuti pred njega na pozornici.*)

JURIJ: Vjeročka. (*Obujmi joj lice dlanovima, dirnut, govori teško, kroz suze.*) Ovo je najljepši dan u mojem životu. Možda se čuje čak i poetična glazba.

VJERA (*stišće se uz njega, plačući od sreće*): Ja znam da će biti sin. I bit će najdivnije dijete na svijetu. Jer je tvoje. I ponosit ćemo se njime.

JURIJ: Ja sam se tako grizao da sam neplodan. Bojao sam se ići liječniku i provjeriti. No, znaš, na mojem položaju... Ne može se nikome vjerovati. Neprijatelji mogu sve doznati. Bože, kakvo olakšanje. Neplodan muškarac je bogalj, otpad. Mi u Rusiji trebamo puno djece.

VJERA: Da, Jurij, da.

Grle se kako to već čine zaljubljeni. U tome treba biti nešto lijepo i dirljivo.

JURIJ: Da, ljubljena. Jasno, sada si, pred izbore, ne mogu si priuštiti dijete. Izvanbračno dijete. Shvaćaš. To bi narušilo moj ugled. Ali, ne brini se. Sutra ću ti dati adresu ginekologa. Jasno, neću te moći otpratiti, ali ću poslati tjelohranitelja. Bože, kako se veselim. To mi je visjelo nad glavom kao neki oblak.

Vjera zaprepašteno i ne vjerujući zuri u Jurija. Sestre na krevetu reagiraju na isti način.

JURIJ (*umirujući*): Vjeročka. Ne brini se. Ja ću platiti. Nemoj ni misliti o novcu. (*Čini trijumfalnu gestu i izlazi.*)

Prizor 5

Vjera se šutke vraća do kreveta. Kako se osjeća, znamo. Sestre joj oslobađaju mjesto.

KATJA (*poslije kratkoga vremena*): A Pepsi jučer nije htio skočiti kroz obruč.

TANJA: A Woody Allen se oženio Koreankom. Ulazi General.

GENERAL (*ogleda se naokolo tražeći votku*): Strašna gripa vlada u Moskvi, svi su bolesni. Ali, da bi škole zavarali?... Znaš, Tanječka, da je ta tvoja plesna škola zatvorena zbog gripe. Poslali su obavijest, negdje sam je imao.

TANJA: Ne smeta, tatice.

GENERAL (*i dalje se ogledavajući*): Za tjedan bi trebali ponovno otvoriti. A dotle vježbaj kod kuće. Razgovarao sam s tvojim učiteljem. Rekao je da si jako darovita. Jako. Bit će od tebe druga Pliseckaja. Tako je govorio. Časna riječ, cijela škola se ponosi tobom. Tako je govorio. A ti, Katjenjka, i ti ćeš naći odgovarajući posao. A Vjera je pronašla (*govori malo kroz suze*) ljubav. A to je, djeco, najvažnije. Samo vježbaj, Tanječka, vježbaj. Vjerujte mi djeco, ja znam što govorim.

TANJA: Tatice. Sredi i vizu. Možda nam dopuste, otputujmo svi u Ameriku. Ujaku, on će nam...

GENERAL: U Ameriku? U toga Golijata koji se izivljava na nevinim Slavenima? Bratu ću se javiti samo mrtav. On je dezertirao. Treba ga strijeljati.

TANJA: Tatice. On nije bio vojnik. Bio je slikar. Što ti to, tatice, govoriš?

GENERAL: Zbog toga što je pobjegao, mene su umirovili. A moglo je biti i gore. (*Ironično.*) Slikar. Kurve je slikao i čudio se što ga ne žele izlagati.

TANJA: Ali, on ima tri kuće u Brooklynu. A što mi imamo? Tata, Amerika nam pomaže.

GENERAL (*pronalazi ostatak votke u Katjinom skrovištu i ispija ga*): Pustite me na miru s tom Amerikom. Ona nas žali kao što mačka žali miša. Ubija Srbe, a nama šalju te savjetnike koji grabe ono malo što je još ostalo.

KATJA: Tatice, a Srbi ne ubijaju?

GENERAL: Ali, ne Slavene. (*Sprema se izaći.*)

KATJA: Kamo ćeš, tatice?

TANJA: Ne idi, tatice... Nemoj danas više piti.

GENERAL: Ne brini se, dijete. Ja pijem svakodnevno već pedeset dvije godine i nisam postao ovisnik. Ja imam plan. Ubrzo ćemo biti bogati. Vidjet ćete. I Tanječka će biti primabalerina. Cijeli svijet će joj se diviti. Ne brinite se, djeco, još ćemo piti votku iz boce sa zlatnim čepom. (*Izlazi.*)

KATJA (*razgleda bocu*): Sve je popio. No, djevojke. Na spavanje. Vjeročka, valja rano ustati. No, Vjeročka. Prilazi joj i grli je. I Tanja se stišće uz njih. Trenutak zajedničke tuge. Samo Kolja mirno pere pod.

VJERA: Ja neću... Ja se neću vratiti na posao. Ne mogu ići onamo. Oprostite mi, sestrice. Ja ga više ne mogu ni

pogledati. Bože, od čega ćemo živjeti? Ja ću potražiti posao. Bila sam učiteljica.

TANJA: Ja sutra nemam školu. Učitelji štrajkaju. Zato jer ih ne plaćaju.

KATJA (nakon dugoga trenutka, sumorno): Nekako će već biti. Uzimat ću više mesa. Prodat ćemo. Pepsi će razumjeti. Nije to ništa, Vjeročka. Ne brini se. Nekako ćemo se snaći. Kolja će se baviti djetetom.

VJERA: Neće biti nikakvoga djeteta.

KATJA: Što ti to govoriš?

VJERA: Ja znam. Ići ću u pakao i tako mi i treba. Ja ne želim njegovo dijete.

TANJA: Ja te razumijem. I ja bih isto učinila. Uzmi od toga kuronje novaca... I svrši s tim.

KATJA: Što vi to buncate?

VJERA: Neću uzeti ni groša.

TANJA: Kako to, nećeš uzeti? To stoji šesto dolara.

VJERA: Poći ću u državnu.

KATJA: Nećeš. Oni to rade bez narkoze.

TANJA: Oooo. (Ispušta krik: zaprepaštenja i boli.)

VJERA: Izdržat ću. Majčica je govorila: napatite se, djevojke, dok ste još mlade.... (Plače.)

Iza pozornice se čuje otegnut krik i tresak padajućega tijela. Upada Babuška. Šutke pritrči prozoru. Bilo bi najbolje kada bi prozor bio zatvoren, a da ona izbije staklo rukama. Sestre je začuđeno gledaju.

BABUŠKA: Došla su dvojica. Izbacili su Kostju kroz prozor. Mislila sam, možda ću ga stići uhvatiti. O Bože, Bože, zašto je to. Za kakve grijehе. Nema više Kostje. Nema. Mojega dječaka, sinčića.

TANJA (u očaju): Kostja?

VJERA (Babuški): Dodji, mila, sjedni ovamo, pomolimo se zajedno.

Babuška pada na koljena i moli se. Sestre kleknu uz nju. Traje to podulje. Ulazi Kostja. Šepa i drži se za leđa. U odijelu je i tenisicama. Odijelo je zaprljano. Nitko na njega ne obraća pozornost. Svi se mole.

BABUŠKA: Bio je tako dobro dijete. (Napokon ga je opazila.) Kako ti to, sine, izgledaš. Odijelo si poderao... ne, samo je zaprljano. Oprat ću ga i bit će kao novo... (Odjednom nešto do nje dopre.) Majko Božja, to si ti, sine, živ si, živ, mili.

KOSTJA: No... Pao sam na travnjak. Ne brini se, mama. Meni smrt neće ništa učiniti. (Prilazi prozoru i gleda.) Otišli su, kurvini sinovi. Ja sam smrt potkupio.

BABUŠKA: Hvala Bogu.

Na pozornicu se doveze Harmonikaš bez obje noge. U odori veterana iz Afganistana. Medalje.

BABUŠKA: Kamo ćemo? Dalje! (Izgura kolica s pozornice.)

Prizor 6

Rasvjeta na pozornici se priguši. Kolja ugurava kartonske kutije. Na uže vješa red neraspakiranih odijela. Ali, to ćemo zapravo razabrati tek poslije.

Na prosceniju se pojavljuje Tanja s balonom. Privezuje papirić za balon i pušta ga. Balon leti, ali pukne u zraku.

TANJA: Eeh! (Ljutito.) Nemam više balona, pa ću poručiti usmeno. Biste li mogli, majčice, pokušati izmoliti tih šesto dolara za Vjerin pobačaj? (Osluškujе.) Ako vam, majčice, uspije, ja bih vam oprostila tu molbu za konobara. Ili je odložila za poslije. A vi, majčice, znate kako je Vjera ponosna. I da neće ništa primiti od toga nesretnika koji ju je (traži određenje) napumpao. A vidjeli ste, majčice, kako je ovaj naš Kostja elegantan?

U tomu se trenutku na prosceniju pojavljuje Kostja.

TANJA: Uplašila sam se.

KOSTJA: Čega?

TANJA: Da su te ubili.

KOSTJA: Eee... Hoćeš li sa mnom?

TANJA: Hoću. Kamo?

KOSTJA: Kupiti svjetiljku.

Zatamnjenje.

Prizor 7

U tami se pali šarena Tiffany svjetiljka. U tome može biti nešto magijsko.

Kostja i Tanja ulaze u Kostjin "stan". Kostja si osvjetljava put svjetiljkom, ili svjetiljka mora biti nekako uključena. Krevet i namještaj bez promjene. Samo što na užetu visi red, na vješalicama obješenih, neraspakiranih odijela. Na podu četiri gume za Mercedes i nekoliko već spominjanih kutija. Na stolu brdašce strojem ispisanih papira. Pokraj kreveta stoji nekoliko boca whiskyja.

Kostja odlaže svjetiljku na kovčeg. Tanja se ogledava s čuđenjem. Naravno, oboje hodaju na krpenim podlogama.

TANJA (gledajući kutije): Što imaš u tome? Kakav stan. O, Isuse! Što imaš u tim kutijama? Kako svijetli ta svjetiljka.

KOSTJA: Svašta.

TANJA: Zašto ne raspakiraš?

KOSTJA: Nemam vremena.

TANJA (razgledava i raspakirava kutije): Ekstra. Ovaj televizor je Sony? Kostjenjka, a ti se ne bojiš tih ljudi koji dolaze i bacaju te kroz prozor? Ti možeš živjeti? O, Isuse, kakav video...

KOSTJA: Pa što? Bacaju i neka bacaju. Želiš li nešto postići u životu, bacaju te. To je investicija.

Tanja je uz kutije. Kostja sjeda na krevet i nalijeva čašu whiskyja. Ispija nadušak. Vadi iz džepa plastičnu vrećicu s kokainom. Prosipa malo na ogledalce. Povlači dvije crte.

TANJA: Kakav radio! Mogu ga upaliti? A ovo računalo? IBM? I tako te cijeli život izbacuju?

KOSTJA: Ne. Poslije ti izbacuješ.

TANJA: A ti si nekoć bio tako ljubazan...

KOSTJA: Nisam više i zato sam nešto i postigao. Znaš li ti kroz što sam ja sve prošao? Pogledaj, imam sijede (*pokazuje*), evo ovdje. A mlađi sam od tebe.

TANJA: Ma daj.

KOSTJA: Ako sam stariji, onda sasvim malo.

Na radiju techno-glazba.

TANJA: A ovo na užetu?

KOSTJA: A, to su odijela. (*Uzima neki papir s hrpe na stolu, prekine ga napola, zamota u rol u usiše obje crte.*) Hoćeš malo?

TANJA: Neću. Jednom sam uzela i zidovi su se pokrenuli...

KOSTJA: No, pa zato se i uzima.

TANJA: E, to nisam znala. Ako je tako, onda daj. (*Uzima.*)

KOSTJA: Znaš li, kako te se ja sjećam? Tebe, u kojemu si razredu bila, kako si trčala s modrim balonom. Jednom ti je taj balon pobjegao i ti si strašno plakala. Ja sam ti htio kupiti novi, ali nisam imao novaca.

TANJA: Ja sam trčala s balonom? Ne sjećam se. Isuse, kakvo sam ja dijete bila. (*Podiže papir koji joj je pripremio Kostja.*) Užasno prljaš. Otac bi te ubio. Što je to? (*Čita.*) "Previše govori, premalo radi."

KOSTJA: Moja disertacija o Hamletu. (*Toči joj i dodaje.*)

TANJA (*ispija nadušak*): Kako si ti pametan. Oni tipovi u onom prvom klubu u kojemu smo bili...?

KOSTJA (*također si nalijeva i smješta se na krevetu*): Što s njima?

TANJA: Rekli su da si na brojilu. O čemu se radi?

KOSTJA: Nisam nešto platio na vrijeme. Ništa strašno... Platit ću postotak za svaki dan zakašnjenja.

TANJA: Koliko?

KOSTJA: Tisuću na dan, dolara.

TANJA: Tisuću na dan? A koliko moraš ukupno platiti?

KOSTJA: Nekih dva milijuna. Ovako malen kovčežić. Kao četvrtina ovoga. (*Pokazuje kovčeg.*)

TANJA: Dva milijuna? A otkuda ćeš uzeti dva milijuna?

KOSTJA: Ne brini se za to.

TANJA: Znači da si u mafiji?

KOSTJA: A što bi ti s mafijom?

TANJA: Skidaju glave.

KOSTJA: Ali, idu u crkvu, vole djecu, ne prave pobačaje, nemaju AIDS... To jest, tako je u talijanskoj mafiji. No, u nas je malo gore, kako to već biva na početku.

TANJA (*pregledavajući kasete*): O, Isuse, imaš *Titanica*. I *Zaljubljenog Shakespearea*. Znaš li što, Kostja? Ja sam nekoć mislila da me ti uopće ne vidiš. Ti znaš da su u

tebe bile zaljubljene sve moje kolegice? Isuse, kako su mi zavidjele što stanujemo u istoj kući. Sve su se vrieme za tebe raspitivale. Dva milijuna. Ja sam im rekla da sam s tobom imala trojku.

KOSTJA: Što?

TANJA: No, izmislila sam. Jedinica je ljubljenje bez jezika. Dvojka s jezikom. A trojka je... no, pipanje sisa. Ali, pitale su me jesi li mi gurnuo ruku pod košulju. Kada sam ja glupača rekla da nisi, nisu mi priznale trojku. Jer, kroz košulju je zapravo dvojka. Četvorka je rukama. A petica je normalno, sve skupa. A *Pretty Woman* nemaš?

KOSTJA: Ne znam. Ja to ne gledam. Nemam vremena.

TANJA: U onom klubu u kojemu smo bili poslije...

KOSTJA: "Srp i čekić".

TANJA: Oni tipovi koji su goli skakali u onaj veliki akvarij i plivali s ribama i kornjačom?

KOSTJA: Što s njima?

TANJA: Jesu li pederi? Isuse, kakva odijela. (*Razgledava odijela.*)

KOSTJA: A zašto?

TANJA: Gledala sam takav film na televiziji.

KOSTJA: O pederima?

TANJA: Ne. Kako plivaju pod vodom, na otocima. Sve u boji: voda, kornjače, ribe, palme, povijuše...

KOSTJA: To je na Karibima. Bio sam tamo.

TANJA: Ne. Pričaj.

KOSTJA: No, sve je u boji: voda, kornjače, ribe, palme, povijuše...

TANJA: O, Isuse, to je tako kao što sam vidjela na tom filmu. O, smoking, Armani... Mogu ga probati... (*Oblači gornji dio smokinga.*) Ovdje je sve sivo, prljavo, tužno.

KOSTJA: Tanja.

TANJA: Čekaj, obući ću hlače.

KOSTJA: Mogu te onamo povesti, na te otoke, znači.

TANJA: Ozbiljno govoriš? Kostjenjka? O Isuse... E, ne, ne vjerujem. Zašto bi baš mene? A možda me ti malčice voliš? Jer ako ne voliš, onda je šteta na mene bacati novce.

KOSTJA: A znaš li ti koliko ja imam tih novaca... Hoćeš li sa mnom okušati tu trojku?

TANJA: A ti se ne šališ? Što? Kostja?... Što?

Kostja vrti glavom. Tanja, ne vjerujući u svoju sreću, gotovo poleti na krevet. Skače na Kostju, ljubi ga u usta i ovija se oko njega. Nešto je žulja.

TANJA: Žulja me.

KOSTJA: Smjesta ću izvaditi... (*Vadi strahovito nabijen novčanik. Grli Tanju, primjenjujući dvojku i trojku, prelazeći na četvorku.*)

TANJA: Kostja, mogu li te nešto zamoliti?

KOSTJA: No?

TANJA: Nećeš se uvrijediti?

KOSTJA: Ovisi.

TANJA: Ugasi svjetlo.

KOSTJA: A zašto?

TANJA: Jer se sramim.

Kostja gasi svjetlo. Maženje u potpunoj tami.

TANJA: Kostja, mogu li te nešto zamoliti?

KOSTJA: No?

TANJA: Nećeš se uvrijediti?

KOSTJA: No?

TANJA: Daj šesto dolara.

KOSTJA (*pali svjetiljku*): Mogu te nešto pitati?

TANJA: No?

KOSTJA: Ti si kurva?

TANJA (*agresivno*): Imaš nešto protiv kurvi? Znaš li ti kako je to teška profesija?

KOSTJA: Nevjerojatno.

TANJA: A jesam li ja ijednu lošu riječ rekla, kao da si ti bandit. Možda bih više voljela raditi peticu s Richardom Gereom ili Calvinom Kleinom, nego s nekim koga bacaju kroz prozor.

KOSTJA (*prijeteći*): Eeej.

TANJA: I što? Bacit ćeš mene kroz prozor? Ako hoćeš napraviti peticu, dajav šesto.

KOSTJA: Šesto?

TANJA: I tako ti dajem popust jer poštujem tvoju mamu. Inače bih ti uzela tisuću. Ili dvije.

KOSTJA: Ma što ti sereš?

TANJA: Ili tri. Pusti me. Ali, brzo. Strašno sam se popalila na tebe.

KOSTJA: Evo ti šesto. (*Daje joj novac.*)

Tanja broji.

KOSTJA: No?

TANJA: Samo malo. (*Broji još jednom. Razmišlja kamo sakriti novac. Gura ga pod madrac.*) Mogu te nešto zamoliti?

KOSTJA: Što?

TANJA: Svjetlo.

KOSTJA: A zašto?

TANJA: Jer se stidim. (*Podiže s poda bocu whiskyja i pije kao da pije vodu.*)

KOSTJA: Što?

TANJA: Šalim se, ali ugasi.

Kostja gasi svjetiljku. Glasnija glazba. Možda slavno "Šabadabada". Počinju voditi ljubav. Čine to dulje vrijeme, nešto se tamo čuje, posebice kada se glazba iznenada prekine:

GLAS SPIKERA: Večeras ćemo u ponoć na drugom programu prikazati američki film *Pretty Woman* s Julijom Roberts i Richardom Gereom.

Slijedi Tanjin dug, ekstatični krik.

KOSTJA (*ponosno*): Nisam loš, ha? (*Pali svjetiljku.*)

TANJA: Napravili smo peticu. Kolegice će krepati. S tom kurvom... znači s tim novcima... je stvar u...

KOSTJA (*prekida je*): Ma pusti... Znam ja da je život težak...

TANJA: I ti si se tako odmah uvjerio i pristao na to? Svejedno ti je? Ne smeta te?

KOSTJA: Tiho. Jesi li kurva ili nisi, moraš slušati. Jer ti želim reći nešto važno.

TANJA: Slušaj ti...

KOSTJA: Tiho. Htio sam ti reći da ti o meni, kao prvo, ne sudiš kako treba, a kao drugo, nepravedna si prema meni. Jer ja sam drugačiji od svih tih primitivaca koji samo sanjaju o tome da kupe Rolls-royce i da se njime voze u pidžami i izbacuju boce kroz prozor. Ja imam drugačije ambicije.

TANJA: Kakve?

KOSTJA: No, lezbijke. Čula si da postoje takve žene koje vole ševiti žene. Zovu se lezbijke. Dok se, opet, frajeri koji vole ševiti frajere zovu pederi.

TANJA: No, i što s tim?

KOSTJA: To da je svijet, shvaćaš me, pošao naprijed. Ali, još uvijek među primitivnom publikom, takvom koja ne čita knjige, nego samo ide u kino, vlada uvjerenje da su lezbijka ili peder nešto nelegalno. Zbog toga i jest njihov, to znači od lezbijki i pedera, zahtjev da im se dopusti vjenčanje samo namijenjen tisku, tek tako, publike radi. Bez ševe. Kužiš?

TANJA: Bez ševe?

KOSTJA: Bez.

TANJA: U Moskvi?

KOSTJA: U kakvoj Moskvi? U Hollywoodu. Što s tim ima Moskva? Govorimo o zvijezdama.

TANJA: I što?

KOSTJA: I želim se oženiti.

TANJA: Bez ševe?

KOSTJA: Kakve to ima veze sa ševom? Jebe mi se za ševu. Tu se radi o mojoj budućnosti. Meni je do toga da me pokazuju na CNN-u.

TANJA: Glupiraš se. Zbilja, Kostja?

KOSTJA: A zašto bih?

TANJA: Ne mogu vjerovati... O lsuse... kad ispričam sestrama... (*Ustaje i počne se odijevati.*)

Kostja je promatra.

TANJA (*ljutito*): Što gledaš?

KOSTJA (*gleda na plahu*): Ništa nisi rekla.

TANJA: A što bih?

KOSTJA: Da imaš mengu.

TANJA (*agresivno*): Jer nemam.

KOSTJA (*pokazujući mrlju na plahu*): A ovo, što je? *Tanja sliježe ramenima.*

KOSTJA (*Kostja je gleda s nevjericom*): Ne!

TANJA (*agresivno*): I što? Zabranjeno je?
KOSTJA (*odijevajući se*): O kurva, djeвица. To znači da... No, znaš. (*Htio bi je privući k sebi.*) Oprosti mi za tu kurvu i uopće...
TANJA (*odguravajući ga*): Kuda se guraš, dalje s tim šapama. Ako sam s tobom načinila peticu, ne znači da smo se zblížili. Isuse, ja sam u tebe toliko godina bila zaljubljena. Lezbijke... Bez ševe.
KOSTJA: Ti. Ja te mogu povesti na te otoke kada pođem tamo.
TANJA (*realistično*): Ne seri gluposti. Ako me hoćeš nekuda povesti, povedi me kući, upoznaj me s majkom. Njišu se. (*Ovo o zidovima.*)
U tome trenutku, pred noge im doleti vijenac. Kostja se na trenutak ukoči otvorenih usta. Zatim pokazuje Tanji vijenac.
KOSTJA (*zaprepašten*): O Isuse.
TANJA: Što?
KOSTJA: Vijenac.
TANJA: Lijep je. (*Podižući vijenac.*)
KOSTJA: Ubit će me.
TANJA (*agresivno*): Neće siromaha. (*O zidovima.*) Što jure!
KOSTJA: Ovo je znak da će me ubiti u sljedeća dvadeset četiri sata, ako im ne platim.
TANJA: Lezbijke će se isplakati. (*O zidovima.*) Jure kao po ledu.
KOSTJA: Ej, Miša, Ej!
Miša i Ivan Pavlovič, ovaj put bez šešira, ulaze na krpama.
MIŠA (*namigujući Kostji*): Kako je bilo?
KOSTJA (*pokazujući vijenac*): Što je ovo?
MIŠA (*ozbiljno razgledava*): Meni to izgleda kao vijenac. (*Pokazuje vijenac Ivanu Pavloviču.*)
Ivan Pavlovič razgledava, potvrđuje.
KOSTJA: Ja ću platiti. Pristali ste da mogu za tjedan dana. (*Pokazuje Tanju.*) Ovce već lete iz Kabula.
MIŠA: Letjele su. Sada se kupaju. (*Smije se. Blijed osmijeh preleti i licem Ivana Pavloviča i gasi se nedovršen.*) Netko je zabrljao. Psi su čekali na Šeremetjevu. Samo što je pilot primio dostavu i uspio sve ispustiti u ocean. Skupa sa tvojim ovcama naflanim heroinom. Tvoje su ovce gotove.
IVAN PAVLOVIČ: Isto kao što je gotovo i s jazzom.
MIŠA: Ivane Pavloviču, oprostite, molim vas, ali to mi već izgleda kao neka opsesija.
KOSTJA: Dajte mi dva dana... ili tri...
MIŠA: Od cijelog kurčevog vremena imaš još samo dvadeset četiri sata. Čitavam su putem ovamo u autu svirali jebeni jazz...
Tanja od nekoga vremena zuri u Ivana Pavloviča.
TANJA (*dramatično*): O Isuse! Niste li vi slučajno Ivan

Pavlovič Pjetrov. Vidjela sam vas na pozornici u Boljšoju. Moja je majka bila cijeloga života zaljubljena u vas. O Isuse.
Ivan Pavlovič vadi svoju sliku, pero, potpisuje i daje Tanji.
TANJA: Puno vam hvala. Da vas sretne, majka bi ustala iz groba.
IVAN PAVLOVIČ: Možda drugi put.
MIŠA: Dvadeset četiri sata!
Izlaze na krpama.
TANJA (*Kostji*): Ivan Pavlovič Pjetrov, da majčica ne povjeruje. Pjetrov. Kakve ti gluposti pričaš? Da će te Pjetrov ubiti? Nisam znala da ga poznaš. Odakle ga poznaš? (*Izvlači novac ispod madraca.*)
KOSTJA (*otima joj novac i sprema ga u džep*): Pjetrov ne puca. Puca ovaj drugi.
TANJA: Što? Daj novac.
KOSTJA (*otkriva vrat*): Možda bi mi još i krv isisala? (*Otkriva vrat.*) Evo ti, pij.
TANJA (*baca se na njega*) Lopov. (*Pokušava mu oteti novac.*)
KOSTJA: Tiho, pirajo. Meni je sada svaki dolar nužan. (*Izvrće je na leđa, sjeda joj na ruke i vadi mobitel.*)
TANJA: Puštaj.
KOSTJA (*bira broj*): Abdul? Ovdje Kostja. Znam da je kasno. Znam da je Ramadan. Ali, dogodila se nesreća.
TANJA: Puštaj!
KOSTJA: Tiho... Ne, Abdul, ne govorim to tebi. Treba li ti još jedan tovar? Dvadeset? Dobro. Istih kao onda. Dobit ćeš ih za dva tjedna. Hoćeš za pet dana? Dobro. Pokušat ću. Zašto vrištiš... A, depiliraš noge. Predujem sutra do dvanaest. Pet buča? Nema problema? Dobro. Tamo gdje i onda. Dobro. Dobit ćeš potvrdu od Fjodora. Dobro. (*Prekida vezu. Tanji.*) Ako sada samo pisneš, zadavit ću te.
TANJA: Puštaj!
KOSTJA (*bira broj i zatvara joj rukom usta*): Fjodor? Kostja ovdje. Znam da je kasno. Trebam dvadeset. Istih. Ne, nisam pijan. Za tebe dvjesto tisuća. Zar te ja trebam učiti? Kako to kako? Kao i onda. Znam da o tome ne treba preko telefona. Ako ti ne kažem telefonom, uopće ti neću reći. Zašto? Jer će mi skinuti glavu, znaš li govoriti bez glave?
Tanja ga ugrize za ruku.
KOSTJA (*vrišti*): Aaaa. Zmija. Ne govorim tebi. Dobro, tristo tisuća. Prihvat za pet dana. Kako to ne možeš za pet dana? Jasno da čitam novine. Da, znam da je tamo primirje. Pa prekini ga, za kurvu. Što si ti, dijete? Izgubit ćeš tenkovsku bitku, izgubit ćeš četrdeset, javit ćeš da si izgubio šezdeset i dvadeset će otići Abdulu. Kako to ne možeš gubiti sve bitke za redom? I Napoleon je gubio. Gdje? Waterloo, Lipsk. Ne, on ne želi rakete. Ima

klijenta za tenkove. Čekaj, Fjodor. Ne pravi se. Dobro znaš tko govori. Ne prekidaj. Što ti je? Depresija? I ja sam u depresiji. I ti se jebi. *(Isključuje telefon. Za trenutak sjedi u turobnoj šutnji.)* Evo ti tih šesto. *(Vraća Tanji novac.)*

TANJA *(broji)*: No. *(Sprema novce i pregledava kasete.)*

KOSTJA *(Slomljen. Nalijeva si čašu whiskyja i ispija je naskap)*: I to, možeš si i to uzeti.

TANJA: Što?

KOSTJA: *Titanica*, televizor, video, sve.

TANJA: Ozbiljno? Ti misliš da će te stvarno ubiti? Kostjenjka, ljubljeni? Hvala ti.

Kostja sumorno klima glavom.

TANJA: A mogu i ovaj sako? Dat ću ga ocu. Pa, rekao si da te ne mogu ubiti. Da se smrt može potkupiti...

Kostja odmahuje rukom.

TANJA *(odjednom zabrinuta)*: O Bože, Kostjenjka. Možda zbrisati preko grane? Ja bih s tobom...

KOSTJA: Pronaći će me.

TANJA: Čekaj, nešto ćemo smisliti. Ja ću nakon predstave "Onjegina" otići Pjetrovu iza kulisa. Igraju, mislim, sutra u devetnaest. Smjesta ću provjeriti u novinama.

KOSTJA *(vadi novčanik)*: Imaš ovdje još šesto.

TANJA: On će me saslušati. Što? Zašto? Neću. Dogovor je bio za šesto, ti novci uopće nisu za mene. Vratila bih ih da nisu za...

KOSTJA: Čekaj. Pomislio sam da bih se još jednom s tobom provozao.

TANJA: Što si ti, gluh? Ne želim novaca... Ozbiljno hoćeš još jednom? Kostjenjka? Ako će te ubiti, onda ja neću televizor: A mogu li te nešto pitati?

KOSTJA: No?

TANJA: S tim lezbijkama. To si se samo zajebavao? Ha?

KOSTJA: Možemo li taj razgovor odgoditi? Ha?

TANJA: A ne možeš li jednostavno reći da si se zajebavao? Ha?

KOSTJA *(pije iz boce i govori ravnodušno)*: Mogu. Zajebavao sam se.

TANJA: No, onda ugasi svjetlo.

Erotičan čin kao i prvi put. Za vrijeme kojega, glas Spikera.

GLAS SPIKERA: Dajemo posebno priopćenje. Noćas u jedan sat prekinuto je s velikim naporima dogovoreno primirje. Četvrta oklopna divizija pod zajedništvom Fjodora Šipulenkina...

Kostja ispušta dugi krik naslade, koji zvuči kao da je povezan s orgazmom i pada na Tanju. Krik zaglušuje daljnje riječi priopćenja. Ponovno glazba.

TANJA *(izrazito pod dojmom seksa, govori puteno)*: Kostja. Kostjenjka...

KOSTJA *(puteno)*: Fjodor. Feđa. *(Ustaje s kreveta,*

uzbuđen mogućnošću spašavanja života, bira broj.) Taj kurvin sin Abdul je isključio telefon. *(Bira drugi broj.)* Miška, Miš, da, Kostja ovdje. Da, uspijet ću. Nema problema. Da, Miš, sve će biti u redu. Jasno da se ne ljutim. Što govoriš? Što? Ne, valjda nije završio.

TANJA *(prilazi Kostji i puteno se privija uz njega)*: To je majčica. Ja sam se u krevetu sve vrijeme molila. Za taj otok ja nemam kostim. Kostjenjka, ja te valjda ljubim. Ne bih pošla bilo s kime.

KOSTJA: Začepi.

TANJA: A hoćeš li mi pomoći odnijeti televizor dolje? Dat ću ga sestrama. One su tako nesretne. Po ostatak ću doći sutra.

KOSTJA: Ti usrani tenkovi prave toliko buke. Fjodor. Fjodor. Kakav telvizor? Odjebi od tog televizora. Meni sve treba. Čekaj, nazvat ću Abdula na mobilni, gdje mi je taj broj... *(Traži u bloku za zabilješke.)* Jesam li ti platio ili nisam? O čemu je onda riječ. Nemam vremena za gluposti.

Tanja ga dugo promatra. Vadi iz džepa cijelu zaradu, baca je na stol i izlazi.

Na pozornicu ulazi Vjera. Mijenja dekoraciju. To znači, sprema boce, izgurava kutije, gume. Skida odijela i baca ih iza pozornice.

Kostja i dalje bira brojeve.

KOSTJA *(Tanji)*: No, isključio je i mobitel... *(Okreće se. Tanje nema, vidi novac koji leži na stolu. Glupo mu je.)* Tanja! Čekaj, Tanječka. Čekaj. No eto, uvrijedila se. *(Uzima telefon, svjetiljku i izlazi.)*

Prizor 8

Tanja ulazi, podmeće pod cipele krpe, kao i uvijek. Skupa s Vjerom sprema se promijeniti posteljину. Kratko vrijeme to čine šuteći.

TANJA: Imam molbu.

VJERA: No?

TANJA: Pljuni mi u lice. No, pljuni! *(Zatvara oči i čeka.)*

VJERA *(trenutak razmišlja)*: Umorna sam.

TANJA: Kako ja sebe mrzim. *(Udara se po licu.)* Imala sam novac za tebe. I nemam. I napravila sam peticu s degenerikom. Toliko novaca. Majčica mi neće oprostiti. *(Ponovno se udara po licu.)* Rekla mi je jutros...

VJERA: Kada?

TANJA: Danas.

VJERA *(ravnodušno)*: Prestani govoriti gluposti. A novac više ne trebam. Prekasno je.

TANJA *(zaprepaštena)*: O, Isuse! Bila si tamo? Napravila si to? Je li jako boljelo? Pričaj.

VJERA *(i dalje mijenjajući posteljину, ravnodušno)*: Bio je red od pedeset žena. Većina s djecom. Pokušala sam preko reda. Kao, imam dogovoren pregled. Pa su se

počele smijati, da sve imaju dogovoreno. A jedna s kraja reda je rekla da se još nakon toga mora požuriti napraviti mužu objed. Imala je osamnaest godina.

TANJA: O Isuse. I dugo si čekala?

VJERA: Bila je lijepa, samo što su joj sprijeda manjkala dva zuba. Za ruku je držala djevojčicu, ona je imala četiri godine i oči kao pola lica. Sivomodre. Takve kao ti, kada si bila mala. I smiješila mi se. (*Kroz suze.*) Ja nekako ne znam. Nisam ništa napravila... Aaaa, glupa sam. (*Zamahuje, kao da bi se htjela udariti u želudac. A možda se i udari, a zatim gladi, a na kraju rezignirano odmahuje rukom.*)

TANJA: A ja sam to napravila.

VJERA: No, i što da ja radim? A što si ti napravila?

TANJA: Peticu s Kostjom. S tim banditom odozgo.

VJERA: Kakvu peticu? Prikazivali su reportažu s Kosova. To je jedan košmar.

TANJA: Što, nisam ti govorila? Jedinica, to ti je bez jezika...

VJERA: Prestani mlatiti praznu slamu. Bože, samo da iz svega toga ne izide neki veliki rat.

TANJA: Htjela sam se žrtvovati. Ali, previše sam se uznijela.... ponosom. Bilo je ugodno, ali šteta novaca...

Više utrčava, nego što ulazi Katja. Vrlo uzbuđena i kao malo pripita.

KATJA: Ja znam, Vjera, ja znam. Pila sam i znam da svi lažu. Ali, zašto on laže?

VJERA: Tko?

KATJA: Kako tko? John. Pošla sam mu pokazati tu kuću iz *Majstora i Margarite*. No, onu u kojoj je u knjizi stanovao Berlioz, a zatim Woland. U dvorištu. Cijelo stubište u crtežima. Tri kata. Naslikani su Azazello, Mačak Behemont, Woland, a pokraj Wolanda je napisano: "Woland, dodi, puno se budala u Moskvi namnožilo". A u tom je stanu, na trećem katu, kao nekakav muzej Bulgakova. Na vratima je napisano: "Pokucajte i bit će vam otvoreno". Pokucala sam. I otvorio nam je tip s revolverom. On je rekao da je u trenu kada me ugledao osjetio nešto nalik toplotnom udaru.

VJERA: Taj s revolverom?

KATJA: Kakav s revolverom? John. Taj američki redatelj. Nalik toplotnom udaru. Tako mi je rekao.

TANJA: Otišla si u kino? *Pretty Woman*?

KATJA: Kakva *Pretty Woman*? John. Taj, s kojim se vidam. No, John, onaj koji me je pitao za Crveni trg.

VJERA: Već tri godine obećavaš da ćeš prestati piti.

KATJA: Znam. Da sam prije tri godine prestala piti, sada već tri godine ne bih pila. Ali pijem, cijeli dan pijem.

TANJA: Što si pila?

KATJA: Whisky.

TANJA: Koji?

KATJA: Ballantine.

TANJA: I ja isto. Paše ti?

KATJA: Ne.

TANJA: Ni meni.

VJERA: Vidjela sam danas nekakvog tipa koji je visio na Times Squareu samo u gaćicama.

TANJA: S nogama nagore? Na slici?

VJERA: Na televiziji. Bila je reklama majica Calvina Kleina. I jedan kritičar iz Amerike je rekao da su te gaćice nad Times Squareom Sikstinska kapela dvadeset prvoga stoljeća. Ja više nemam snage za to brbljanje, pa prestanite i vi.

KATJA (*izvlači bocu i pije iz nje*): Kada smo se prvi put sreli i kada je pitao gdje treba izaći, mislila sam da mi želi ukrasti meso, ali on radi film o prostitutkama.

Vjera rezignirano odmahuje rukom.

TANJA: Gdje?

KATJA: U metrou.

TANJA: Gdje radi film? Kakav film?

KATJA: Dokumentarni.

VJERA: O kakvim sad prostitutkama?

KATJA: O mladima, u Moskvi.

Dolazi Kolja. Katja mu pruža bocu, označujući mu noktom dokle smije ispiti.

VJERA (*odmahuje rezignirano rukom*): Kada sam danas izašla iz kuće, zaboravila sam se namazati kremom, a bio je strašan vjetar. Osjećala sam kako mi guli kožu. Jer, između mene i vjetra nije bilo ničega. I pomislila, kako bih željela čitati. Kako sam zbog Jurja i te usrane politike prestala čitati, a knjige su bile ono što me dijelilo od vjetra, siromaštva, hladnoće, gluposti, prostaštva, rata, života.

KATJA (*Kolji*): Eeee, eeeee. Do crte. Što je? (*Otima mu bocu.*)

TANJA: Ali, sada ozbiljno, prestani se glupirati. Nisi sreća nikakvog redatelja iz Amerike. Iстина ili ne?

KATJA: Da.

VJERA: Meni je toga već dosta. Ja najviše u životu želim čitati. Sjediti i čitati. Želim li više?

TANJA: Prisegni.

VJERA: Dragoga mi Boga.

TANJA: Ne ti. Ti.

KATJA: Dragoga mi Boga. On traži mlade prostitutke za film. Plaća šesto dolara na dan.

TANJA: Koliko mlade moraju biti te prostitutke?

KATJA: Trinaest godina.

TANJA: Ja mogu izgledati kao da mi je trinaest...

KATJA: Odjebi.

VJERA: I želim da moje dijete puno čita. Osim možda,

kada bih se još u nekoga zaljubila. Onda bih mogla prestati čitati. Zašto ti piješ i zašto izmišljaš?

KATJA: On je izmišljao. Rekao je da izgledam kao Ana Karenjina i da me voli. A pijem, jer volim.

VJERA (*ironično*): Otpirve? Rekao ti je? U metrou?

KATJA: Ne, u hotelu.

VJERA: Otišla si s njim u hotel?

TANJA: Koji? "Rossija"?

KATJA: "Kempinski". Samo, zašto je on rekao da me voli? No, zašto djevojke?

VJERA: Zato jer te htio dovući u krevet. Tada se govore takve stvari.

KATJA: Pa poslala sam s njim u krevet odmah prvoga dana kada smo se sreli...

VJERA: Poslala si s njim u krevet prvoga dana?

KATJA: Bojala sam se da se ne predomisli. Ali, tada nije govorio o ljubavi. A ni o toplotnom udaru. Jer, rekao je da je u trenu kada me ugledao osjetio nešto nalik toplotnom udaru...

VJERA (*prekida*): To si već rekla. Zašto nam nisi ništa govorila?

KATJA: On je pročitao cijeloga Bulgakova. Ali, laže.

VJERA: Nije pročitao?

KATJA: Kakve to ima veze s čitanjem? Nisam govorila jer se vi prema meni odnosite zlobno. Ne vjerujete da mi se može dogoditi nešto bolje. I molim lijepo. Ništa i ništa mi ni dalje ne vjerujte.

VJERA: U krevet prvoga dana. Zato i vlada tako nepravedno mišljenje o Ruskinjama.

TANJA: Zakuni se majčicom.

KATJA: Kunem se, neka umrem, majčicom.

TANJA: To je znači istina. (*Vjeri.*) Valjda govori istinu. Zgodan? Star? O Isuse, Amerikanac. Voliš ga? Ja sam danas napravila peticu. Isuse, redatelj. Dokumentarni, ali ipak... I što?

KATJA: Ništa. Kaže da voli. Da sam njegov toplotni udar. Je štos, ha? Udar...

TANJA (*prekida*): Ne zanosi se time. Mogao je biti drogirani. Poljak katolik, Rus alkoholičar, Amerikanac narkoman.

KATJA: Ne, on je mio, on je pametan. Vi ne znate što je to ljubav. To jest, oprost, Vjeročka, oprost. A ja jesam udar. A vi ste mislile tko zna što.

TANJA: Ja ne znam što je to ljubav? Šteta što me nisi vidjela s Kostjom, no s tim banditom odozgo... A Vjeročka će imati dijete.

KATJA: Ne? Da?

Vjera klima glavom. Stišću se utroje.

KATJA: Sestrice, pomozite. Da mu vjerujem?

TANJA: Znaš što. Ako ti ne lažeš, možda ne laže ni on. To jest, osim te gluposti s udarom.

KATJA: Zašto?

TANJA: Jer je Amerikanac. Amerikanci ne lažu.

KATJA: Ne?

TANJA: Ne.

KATJA: Zašto?

TANJA: Ne znam.

VJERA: Kakav idiotizam.

TANJA: Plaća šesto na dan?

KATJA: No, toliko koliko ja dobijem za tri mjeseca u cirkusu. To jest, možda on ozbiljno?

TANJA: No.

KATJA: O Bože.

VJERA: I željela bih da moje dijete puno čita. Mora puno čitati.

TANJA: I kakav njemu problem predstavljaju prostitutke u Moskvi?

KATJA: Nikakav. Ali, on daje tih šesto, one samo uzimaju novce, a govore, kao da ne govore. A njemu je potrebna takva što će reći nešto lijepo i tužno, za šesto na dan. Ali, da se u New Yorku rasplaču.

TANJA (*razmišljajući*): Šesto zelenih...

KATJA: No. Ja ne želim o tome razmišljati, ali on ima kuću s bazenom i ima noćna snimanja. U ponoć počinje. Kuća je u Santa Monici. Sve u boji. Palme, ocean, ribe, kornjače, povijuše...

TANJA: Čula sam čak da ako neki Amerikanac i poželi slagati, ne usudi se. Jer, oni pod odjećom nose magnetofone i sve snimaju. Kako bi imali dokaz da ne lažu.

VJERA (*rezignirano*): O, Isuse, kako bih se ja željela još jednom zaljubiti. Jedan jedini put. (*Žestoko, Katji.*) Ti si se nesretno zaljubila. A ja ostajem s ovim ovdje. (*Pokazuje trbuh.*)

Kolja, koji sve vrijeme obavlja razne domaće poslove, sada razgleda cipele s visokim potpeticama što stoje na ormaru. Opčinjeno ih iskušava, pravi nekoliko koraka, sretno se smiješeći. Vjera čini pokret kao da se željela udariti šakom u trbuh. A zatim se ruši.

VJERA (*nakon trenutka, umirujuće trbuhu*): No, nije ništa. Ne boj se. Čitat ću. Premda to uopće nema smisla.

KATJA: Misliš? Ozbiljno? Možda mu se može nekako pomoći? Što je, djevojke? Što? On bi mi tada bio zahvalan. Jer, ako je tako kako govori Tanja, da on ne laže. (*Vjeri.*) Misliš da me on snimao?

VJERA: Ne seri.

KATJA: No, djevojke...? Što ćete izmisliti? Jer ako sam ja taj udar...

TANJA (*gleda nagore*): Majčice! (*Pogledavajući Kolju.*) Znam!

KATJA: Što? Što ona govori?

VJERA (*ravnodušno*): Ona sluša glasove.

TANJA: Imam ideju.

VJERA: Što?

KATJA: Što?

TANJA: Kolja.

VJERA: Što Kolja?

TANJA: Kolja. Gledajte. *(Pokazuje Kolju.)* Kao da su za njega pravljeni. Majčica *(pokazuje prema gore)* upravo nam u ovom trenutku daje znak. Kažem da Kolja, Kolja.

VJERA: Bože, zašto si me kaznio glupom sestrom?

TANJA: Ne šalim se.

KATJA *(razočarano):* Ne seri.

TANJA: Što ne seri? No, što je? A zašto ne bi Kolja? No? Što? Ja to ozbiljno.

KATJA: Jer nije djevojka.

TANJA: I samo zbog toga.

KATJA: A ni prostitutka.

TANJA: Ali, nema zimskog kaputa. Dodi ovamo, Kolja. No, dodi ovamo.

Kolja nesigurno prilazi. Tanja iz ormara vadi nekakve krpice i gura Kolju za paravan. Kolja čini sve što mu narede, ravnodušno.

TANJA *(iza paravana):* Ako Amerikanci pomažu nama, moramo i mi njima.

KATJA: Hoćeš li izaći, idiotkinjo.

TANJA *(iza paravana):* Mimo.

KATJA: Meni to nije smiješno. I glupo je, i prijevara.

TANJA *(iza paravana):* A to da je Kolja sirotan, to nije prijevara? A Vjerin trbuh nije prijevara?

Iza paravana izlijeću Koljine hlače, čarape i košulja.

KATJA: Prestani. *(Vrišti.)* Prestani! I sama si govorila da oni ne lažu.

TANJA *(iza paravana):* Ali, Rusi lažu. *(Iza paravana izlijeću Koljine gaćice i čarape.)* Šesto dolara, drugi ih put neću ispustiti.

KATJA: Luđakinja! Svatko će prepoznati.

TANJA: Eeeee.. progutat će.

KATJA: Ti to radiš namjerno? Da me John odbaci, otjera i ponizi?

TANJA: Ruke će ti ljubiti. Što se bojiš? Neće htjeti Kolju? Onda ga neće uzeti. Ako prepozna, ispričat ćeš se da nisi ništa znala.

KATJA *(Vjeri):* Reci joj.

VJERA *(vraćajući se čitanju):* Čitala sam da ako se čita, dijete bude inteligentnije. Ja se nadam da će moje dijete imati bolji život.

TANJA: I na tome upravo radimo.

KATJA: A što čitaš?

VJERA: Ne znam. Usredotočena sam na dijete. Zapravo to nije loša zamisao. Idiotska, kako treba. Imaš, Tanja, pravo.

KATJA: Ta prostitutka treba nešto reći...?

TANJA: A zar je Kolja nijem?

KATJA *(vadi iz skrovišta votku i pije iz boce):* Jebo vas obje pas. Onaj ridi od Akuline Ivanovne.

TANJA: Ostavi malo Kolji.

KATJA: Prekasno.

Katja baca bocu kroz prozor. Boca se u zraku mimoilazi s buketom ruža koji upada u sobu.

TANJA *(zaprepaštena):* Vijenac?

VJERA: Ne, cvijeće.

Zatamnjenje.

Prizor 9

Izbija dvanaest. U tami čujemo redateljev glas.

Pale se svjetla kao u prvomu prizoru komada.

JOHNOV GLAS *(kroz megafon):* Sonja, na set.

Pojavljuje se Kolja. Preodjeven u djevojku. Jaka šminka. Vrlo seksi odjeća. Izazovne grudi. Ulazi u svjetlo spot-reflektora. To je, naravno, ona djevojka iz prvoga prizora komada.

JOHNOV GLAS: Korak naprijed, malo uljevo. Vrlo dobro. Govori ravno u kameru. Pozor. Kamera.

GLAS I: Ide.

GLAS II: Djeca Moskve, 51.

JOHNOV GLAS: Akcija! Kako se zoveš?

KOLJA: Prostitutka Sonja Oniščenko.

JOHNOV GLAS: Što ti rade roditelji?

KOLJA: Otac je radio u cirkusu i kraj meso tigru. Ali otkrili su ga i izbacili kroz prozor. Majka je skočila za njim, jer ga je htjela uhvatiti. Ali, nije uhvatila.

JOHNOV GLAS: Tko je bio tvoja prva mušterija?

KOLJA: Poznati patriotski političar koji trguje oružjem s Arapima i Srbima. Prišao mi je u Parku "Gorki" i rekao da imam oči kao Claudia Schiffer.

JOHNOV GLAS: I što je bilo onda?

KOLJA: Malo je boljelo.

JOHNOV GLAS: I dalje?

KOLJA: Zatrudnjela sam s njim.

JOHNOV GLAS: Imaš li rodbine?

KOLJA: Tri sestre.

JOHNOV GLAS: Petnaest minuta stanke.

DRUGI ČIN

Prizor 1

Počinja kao i prvi čin, s time da je pozornica normalno osvijetljena. Kroz gledalište brzo prolaze i penju se na pozornicu: Vjera u visokoj trudnoći i Katja. Katja se na trenutak zaustavlja. Jer joj je ispod kaputa ispala plastična vrećica s mesom. Podiže je i sustiže Vjeru, koja uključi televizor. Na kojem je mjestu ta naprava smještena, to već ovisi o redatelju. Važno je da slušamo

prijenos dodjele Oscara. To jest, ulomke koji su nam potrebni.

PREZENTEROV GLAS (kroz zvučnik): Oscara za sporednu žensku ulogu dobiva...

KATJA (stišava glas): Sada će biti. (Vireći na televizor, stavlja meso u lonac.)

VJERA: Lijep komad. (Odmara se na krevetu.) Jedan vojnik iz Sibira je provalio u skladište s hranom, ustrijelio skladištara i najeo se. Mirno, Katja. Uspjet će.

KATJA: O Bože, o Bože, kada bi samo uspjelo.

VJERA: Već je uspjelo. Znaš li ti što je nominacija za Oscara?

KATJA: Ja ne želim nominaciju. Ja želim jednom u životu dobiti. A Tanja neće doći? Jednom.

VJERA: Boji se pokazati ocu.

KATJA: A otac?

VJERA: Boji se da će doći Tanja. I onda se taj vojnik sam ustrijelio.

KATJA: A što će biti... A ako to uspije s Koljom?

VJERA: I bolje su stvari propadale. I ništa. O Bože.

KATJA: Što?

VJERA: Čudno. Ti lijepo izgledaš.

KATJA: Ne seri.

VJERA: Ali, ja ozbiljno.

KATJA: Jer kada se John u mene zaljubio, i ja sam se sama u sebe zaljubila, tigar je smršavio, tako je strašno tužan da mu ne mogu u oči pogledati. Bože pomози. (Uključi zvuk.)

GLAS I.: U kategoriji dokumentarnih filmova nominirani su Peter Coles za *Pliskavice i mi*, Francois Brenier za *Jedan dan na Kosovu*, Guillermo Martines za *Bijeg*, John Bruner za *Holokaust, još jednom* i John Freeman za *Djecu Moskve*.

GLAS II.: Oscar ide... Johnu Freemanu za *Djecu Moskve*. U televizoru ovacije i odgovarajuća glazba.

Katja i Vjera će u ludilu radosti obje govoriti vrlo brzo.

VJERA: Kakva numera.

KATJA: Ide, gledaj, ide... Oboje idu. Kolja ima vitke noge.

VJERA: Lijepo mu stoji ta suknja... Strašno je izrezana na leđima...

KATJA: Sada su takve u modi.

VJERA: Ala mu plješću.

KATJA (histerično): Aaaa!

VJERA: Što?

KATJA: John nosi moje sokne.

VJERA: Voli te, daje ti znak.

KATJA: Tiiii...

JOHN: Htio bih zahvaliti članovima Akademije jer su obratili pozornost na moj skromni film. Ovdje je sa mnom Sonja Oniščenko, djevojka koja je prošla kroz

pakao i odlučila o tome pred kamerom ispričati cijelu istinu, predajući mojemu filmu svoj život i svoju dušu. No i, napokon, želio bih toplo zahvaliti osobi bez čije potpore, pomoći i ljubavi ovaj film ne bi nikada nastao. *Katja i Vjera ustaju i grle se u ekstazi, ali ne treba se čuditi.*

JOHN: Mojoj ženi... Helen.

U Katju kao da je udario grom. Vjera je također u jakom šoku, isključi televizor. Katja pada na krevet. Strašan krik boli i očaja. Za trenutak mislimo da je to kriknula Katja. Trenutak poslije netko zove iza pozornice.

GLAS: Katarino Ivanovna! Katarino Ivanovna!

VJERA: Što se dogodilo?

GLAS: Pepsi je odgrizao nogu dreseru! Zatamnjenje.

Prizor 2

U tami se čuje lup. To Katja turobna lica i s pretjeranom gorljivošću rasijeca satarom meso. Vjera čita knjigu. S vremena na vrijeme pogledava Katju.

VJERA: I opet bomba. Toliko je ljudi poginulo. Toliko ljudi...

Katja sječe i ne odgovara.

VJERA: Žene, djeca, uvijek ginu nevini. Toliko ljudi.

Katja ne odgovara jer sječe.

VJERA: Ti si Johna pitala ima li ženu?

KATJA (zamalo si odsječe prst): A to je zanimljivo pitanje.

VJERA: Ja znam da je on govorio o tom udaru, ali...

KATJA: Dakle, ovako. Nije imao prsten, govorio je da me voli, da me hoće oženiti. Telefonirao mi je prije Oscara da ne može bez mene živjeti. I što onda? Jesam li ga trebala pitati ima li ženu? Nisam ga pitala. Moja krivnja.

VJERA: No, čekaj. Mirno. Možda te on i dalje voli. Pa ne možeš biti sigurna.

KATJA: Aha.

VJERA: Možda se boji te Helen.

KATJA: Koga?

VJERA: Svoje žene.

KATJA: Ne spominji ime te kurve.

VJERA: Možda ga ona uzdržava. I on ne zna što činiti i muči se. Valja shvatiti...

KATJA: Prestani sрати. Ako muškarac voli ženu, bori se za nju. To je napisao Dostojevski.

VJERA: Možda on to nije čitao... Slušaj, ja znam, strašno je to s Johnom. Ali, ima i većih nesreća.

KATJA: Znam. Toliko ljudi. (Stavlja kotlete na tanjure.) Bože, kako se stidim.

VJERA: Aaa... daj mira.

Jedu kotlete.

KATJA: Ali, ja se stidim. Kao prvo, izgladnila sam tigra. Jadni Pepsi je morao pojesti nogu tog balvana, Mikolaja Pavloviča. Jadni Mikolaj Pavlovič. Mora hodati bez noge. A još više se stidim što sam si, premda nisam glupa, dopustila sanjati. (*Kroz suze.*) A najviše mi je žao što John nije ovdje...

VJERA: I dalje ga voliš. Ja to znam. Prošla sam isto s Jurjem...

KATJA (*kroz suze*): Što John nije ovdje. I ne mogu mu odrezati jaja i dati ih Pepsiju da ih pojede.

VJERA: Dobro meso. Idemo spavati. Kakvo?

KATJA: Konjetina. A kako bih ja mogla zaspati? Ha?

VJERA (*živnuvši*): To je jednostavno. Zamisli svoje tijelo kako leži u krevetu. Ti izlaziš iz njega, sjedaš pokraj sebe i gledaš se, to stvara odmak i pomaže, s time da tebi neće pomoći. Jer ti imaš stvarno gadnu situaciju... Barem je Kolji uspjelo. U Hollywoodu je. Tko bi pomislio.

KATJA: Jebena Pepeljuga. Trebao bi napraviti karijeru kao varalica. Kao i John. Oni bi se trebali dogovoriti.

Vjera vrti glavom.

KATJA: Što?

VJERA: Ne mogu prestati misliti o tom vojniku koji je ubio, najeo se i onda se ustrijelio.

KATJA: Jedno ti mogu reći. Da nam se Kolja više neće javiti.

Ulazi Kolja s kovčegom, odjeven kao dječak.

KATJA: Kolja? (*Grozničavo.*) Kolja? Što čekaš? Govori! John te poslao? Je li i on doputovao? No? Što je? Pričaj! Doputovao je? Je li? No?

KOLJA: Nije.

KATJA: Što ti je rekao? No, govori! Što imaš za reći? Što?

KOLJA: Kupio mi je traperice, platio taksu do aerodroma i kupio mi tenisice. Evo ove. (*Pokazuje.*) Nike Air. Ovdje je u njima zrak. (*Pokazuje.*)

KATJA (*tresе ga*): Ali što ti je rekao?

KOLJA: Nije imao vremena za pričanje. Sve vrijeme je davao intervju.

VJERA: I samo te tako poslao? Bez ičega? Ne razumijem.

KATJA: A što se tu ima razumjeti? Poševio ga je isto kao i mene, samo što je njega javno, i otpustio.

KOLJA: Mene nije nitko poševio.

VJERA: Katja se izražava metaforički.

KOLJA: A, to je moguće. Imam tu haljinu, s pozornice. Htio mi ju je uzeti, ali sam pobjegao. Ovdje mi je. (*Pokazuje kovčeg.*) Super je? (*Otvora kovčeg.*) Hoćete da je odjenem?

KATJA: Ne seri.

KOLJA: Dobro.

KATJA: Pod nije opran tjedan dana.

KOLJA: O.K. (*Priprema pribor za pranje poda i počinje prati.*)

Čuje se harmonika.

Prizor 3

Tanja, u lijepoj i vrlo skupaj vjenčanci, pažljivo zagleda. U jednoj ruci supertorbica. U drugoj karton piva "Żywiec".

VJERA: Dodi, ne boj se. Nema oca.

TANJA (*ljubi sestre*): Nešto strašno. No, opet bomba. Nije loša, ha? (*Okreće se oko sebe, pokazujući se sprijeđa i straga.*) Kostja me dolje čeka. Samo sam na trenu-tak skočila. Kolja, mili, već si se vratio? Jesu li ti malo više platili? Nisu? A jebeš to. Ali, štaš nam je uspio. Nisu te uzeli ni za kakav film? Ali, traperice su ti u redu. Promet su zatvorili, ne možeš se provesti, svugdje kola hitne pomoći. Sestrice, kako ja za vama čeznem.

KATJA: Ne seri, skočiš svakoga tjedna. Davaj "Żywiec".

TANJA: Ja znam, Katja. Ja sam to gledala. Taj te kuronja povrijedio, ali ti se ne brini. Kostja će to srediti. (*O haljini.*) Versace. Onaj što je odijevao lady Dianu. Genij. Salvador Dali je rekao da je najveći umjetnik dvadesetoga stoljeća Yves Saint Laurent. Ali, Kostja smatra da je to ipak Versace. Nitko se neće tako odnositi prema mojim sestrama kao taj kuronja John... U životu i još dugo poslije. Kostja je tako rekao. On poznaje ljude u Brightonu. Ništa se ne brini. Oni će toga kuronju pronaći. (*Pruža Katji pivo, a ona ga ispija.*)

VJERA: Što ti bunčaš, Tanječka.

TANJA: Kostja je već, izgleda, nazvao i rekli su da nema problema. Šesto dolara.

KATJA: I što?

TANJA: I otkinut će mu njušku.

KATJA: Ja sam mislila na jaja.

TANJA: Ma to ćeš se već ti sama s Kostjom dogovoriti. Ako hoćete, ja ću ga pozvati. Kolja, bio si lijep u toj haljini. Sat i cipele su isto Versace. "Variety" je objavio intervju s tobom. Kostja je čitao. Trebalo je reći istinu, tada bi nastala senzacija i ti bi napravio karijeru. Ali, glup si, Kolja. Vidio si Gereu? A Juliju Roberts? No, ispričaj nešto... Kako je uopće tamo?

KOLJA (*nakon razmišljanja*): Posteljina ne glačaju, idu bez krpa za pod. Mogu li zamoliti pivo? (*Otvora i pije.*)

VJERA: Ti se ozbiljno želiš s njim vjenčati?

TANJA: Za tjedan dana. Za proslavu je Kostja unajmio cijeli *Titanic*. To je poseban klub pod zemljom. A na svim su zidovima akvariji. Ispuštaju mjehuriće. Na bračno putovanje idemo u Irak. On ima tamo puno prijatelja. Ja bez njega ne mogu živjeti. Mi se ne rastajemo. Čak i sada čeznem za njim. No, što? Što? A zašto se ne udati za njega? Što?

VJERA: Oca će kap udariti.

TANJA: Ma daj. Zavoljet će Kostju kada ga upozna. Kostja je mio.

VJERA: On je bandit. Da je barem časnik.

TANJA (*gorljivo*): Kakva zemlja, kada čovjek u Rusiji nešto radi, ima ambiciju, maštu, želi nešto promijeniti umjesto da sjedi, pije i prigovara, svi su protiv njega.

VJERA: Otac je toliko sanjao da ćeš se udati za čovjeka u odori.

TANJA: Kostja nije nikakav bandit, nego biznismen. On je završio međunarodne odnose na Sveučilištu "Lomonosov", gleda CNN, ide na aerobiku, ima email, pristup Internetu i žele ga ubiti.

VJERA: Tko?

TANJA: Drugi biznismeni. Mi svake noći radimo četiri petice. A onda zaspimo jedno na drugom. Kada pada u san, stavlja mi prste...

KATJA: Znam gdje, možeš i ne reći.

TANJA (*gorljivo*): Bandit. Ne želiš li i ti reći da si trudna...

VJERA: Što bi onda?

KATJA (*pijuckajući*): Ja nisam trudna. Možeš se tući sa mnom.

TANJA: Sestrice, vi ništa ne razumijete. On me ljubi. To je moj kraljević iz bajke. Nakon što me upoznao, promijenio je sve svoje planove, više uopće ne misli o lezbijkama.

VJERA: O lezbijkama?

TANJA: Ne kužite? Kostja me razumije.

VJERA (*vrlo mirno*): Ja se ne smijem uzrujavati. Liječnik mi je zabranio. (*Bijesno.*) Ti glupa govornarka, što se u tebi ima razumjeti.

TANJA: Sve. Sviđa mu se što govorim.

VJERA: A što ti govoriš?

TANJA: I ono što ne govorim mu se sviđa. On bi htio utemeljiti zakladu za potporu razvoja demokracije u Rusiji. To je tajna, ali ja ću vam reći. Bit ću dopredsjednica.

KATJA: Dođi, ipak ćemo se potući.

TANJA: Samo da skinem haljinu. (*Počinje se raskopčavati.*) Niste u pravu za Kostju. On želi kupiti kuću i tamo ćemo sve preseliti. Gotovo je sa sirotinjom. Pomozi mi da otkopčam ovo straga. Ti znaš, Katja, kako je njega razveselilo da si ti završila pravo. On treba odvjjetnika...

KATJA (*pomažući*): U to vjerujem.

TANJA: A znate da je netko na ulici govorio kako te bombe postavlja sam KGB? Da poveća zbrku i uvede to, no, ratno stanje.

VJERA: Bunca. Kako se to raskopčava?

TANJA: Kostja općenito misli da ne treba hysterizirati, nego se valja jednostavno priviknuti! (*Odjednom, zamiluje u suzama.*) Nosili su dječaćića sa slomljenom

nogom. (*Mirno.*) U Irskoj stalno eksplodiraju. (*O haljini.*) Ne trgaj... Čovjek se budi i ne zna je li još živ. No, zar ne vidiš te kukice? I uopće. (*Otima se Katji.*) Moj je bandit, a vaši su vrijedni. Redatelj i političar... Zakopčaj mi to. Neću se s tobom tući.

Katja i Vjera kao da gube svijest o sebi. Katja zakopčava Tanjinu raskopčanu vjenčanicu.

TANJA (*zapovjednički*): I obje imate doći na svadbu. I da ste mi dovele oca.

KATJA: Krasna haljina.

VJERA: Hoćemo li popiti čaj ili nešto drugo?

TANJA: Ne mogu, Kostja čeka. Daj neka se popije "Żywiec". Kolja, dođi i ti...

KATJA: Otac živ neće doći.

TANJA: Onda neka ne dođe, ali se vi nekako snadite. Da dobro izgledate, a... a ti znaš, Vjera, čudno, ali toga je tvoga bivšeg u Dumi sredila neka baba... Kostja je pričao.

VJERA: No, znam.

TANJA: Poznaš je? Znaš tko je?

VJERA: Poznam.

TANJA: Koja je to?

KATJA (*presječe*): Koja je to? Ne dolaziš kući, pa i ne znaš što se događa.

TANJA: No, što se događa?

KATJA: Događa se to da je taj kuronja imao obraza nazvati i reći Vjeri da je voli i ne shvaća zbog čega ne dolazi na posao.

TANJA: Nemoj?

KATJA: No.

VJERA: No, i otišla sam.

TANJA: I što?

VJERA: I kada je ugledao trbuh, oči su mu postale kvadratične. Ali, nije ništa rekao, pa nisam ni ja i otišla sam s njim u Dumu. A kada je počeo govoriti i napađati Židove, doviknula sam da mi je jednom kada me pojebao na pisaćem stolu rekao da je i sam polužidov.

TANJA: Mila. (*Ljubi je.*) Smjesta ću to ispričati Kostji.

Prizor 4

Ulazi Kostja odjeven vrlo elegantno.

TANJA: Oprosti, dragi. Zaprimala sam se. Evo, Kostja, idemo. Evo, evo... Znaš li ti što je Vjeročka napravila?

Prekida, jer se Kostja ponaša pomalo čudno. Ne pozdravlja se, ali zato se malo zanosi u hod. Širi ruke kao da je iznenađen. Želi nešto reći, ali odustaje i pada licem na krevet. Sestre ga promatraju još potpuno dezorijentirane.

KATJA: Pijan je?

TANJA (*upitno*): Kostja? Kostjenjka? Što je? (*Prilazi krevetu. Miluje Kostju po glavi. Zatim ga protrese, ali on ne reagira.*)

Tanja se okreće sestrama i širi ruke. Ali, odjednom...

KATJA (pokazujući prstom u Tanju): O Bože.

Tanja se tek sada okreće prema gledalištu i skupa s njim vidi da se na njezinoj haljini pojavila crvena mrlja. Reagirajući nesvjesno, počinje čistiti haljinu, ali već sljedeći trenutak shvaća da je to Kostjina krv.

TANJA (tiho): Kostja...? Kostjenjka...?

Pokušava posjesti Kostju. Zatim liježe pokraj njega na krevet i privija se uz njega erotično. Onako kao u prvomu činu, ljubi Kostju u usta. Na ustima joj je krv. I ostale sestre su u neveselu raspoloženju. Utrčava Babuška, nepribrano pritrčava prozoru i ispruži kroza nj ruku kao u prvomu činu. Ali, Vjera joj dodiruje ramena i pokazuje krevet. Babuška se okreće i baca do Kostje i Tanje. Šutke leže utroje, stisnuti jedno uz drugo. Malo poslije, Vjera i Katja ih vuku s kreveta i posjedaju uz sebe na klupu. Katja maramicom briše krv s Tanjina lica. Vjera prekriva Kostju novom bijelom plahtom. Babuška i Tanja sjede priljubljene jedna uz drugu, šuteći. Njišu se kao prosjakinje, ritmično, naprijed, natrag.

Prizor 5

Ulazi General u tmurnom raspoloženju. Naslućuje nešto pod plahtom.

GENERAL: Što je to?

BABUŠKA: A to je moj Kostja. Mrtav.

GENERAL: Bomba?

BABUŠKA: Ne, naši su ga upucali.

GENERAL: Aha. Jadni dečko. Ali, zašto on leži u mojoj krevetu? Nekakav red mora postojati. Ti znaš koliko te poštujem, Akulino Ivanovna, ali ovo je malo neobično. Sve je izmiješano. Da je na momemu mjestu moj otac... A ti, Tanja, što imaš za reći? Pola te godine nije bilo kod kuće. I čak se ne pozdraviš.

Tanja sjedi šuteći. Ništa ne vidi i ne čuje.

VJERA: Tatice, ustrijelili su Kostju!

GENERAL: Čovjek se vraća kući i u vlastitom mu krevetu leži strani čovjek.

VJERA: Tatice, ovo nije strani čovjek, nego susjed. I Tanja ga voli.

GENERAL: Ovako ili onako, malo je neobično.

BABUŠKA: Jadni Kostjenjka. I on bi radije ležao u svome krevetu. Sinčić moj jedini. Nered je zavladao svijetom.

GENERAL: Znam i sam. Crnoburzijanci podmeću bombe. A nekoć su ljudi prigovarali stajanju u redu.

BABUŠKA: Strašno je ljudski život pojeftinio. A možda je to kazna?

GENERAL: Za što?

BABUŠKA: Za izdaju. Za to što smo cara ubili, svećenike pozatvarali. Možda je to tek početak? Možda je

s početkom ovoga novog stoljeća vrag u Moskvi stalno prebivalište prijavio? Možda najgore tek dolazi? (Pravi znak križa.) Jadni moj Kostjenjka.

GENERAL: Što nam gore može doći?

BABUŠKA: Oj, ne huli, sinko.

Ulaze Miša, Ivan Pavlovič i Policajac, na krpama. Ivan Pavlovič je i ovaj put bez šešira.

MIŠA (zabrinut): Bili smo gore, ali nismo nikoga zatekli. A ja sam želio izraziti iskreno žaljenje i sućut...

IVAN PAVLOVIČ: Naš malj (pokazuje Mišu), koji je kompletan idiot, zabunio se.

POLICAJAC: Ako nisam potreban, pošao bih...?

MIŠA: Loš dan i ništa više. I lijepo vas molim da me ne vrijedate pred stranim ljudima, Ivane Pavloviču.

POLICAJAC: Jer mesaru na Novome Arbatu trebaju dovesti teletinu...

VJERA: Ivan Pavlovič?

KATJA: Pjetrov?

POLICAJAC: Ako mi uspije, mogao bih vam kupiti...

Tanja se trgne i htjela bi se baciti na Mišu, ali sestre je zadržavaju.

MIŠA: Htio sam službeno reći da je Kostja pošten čovjek i da je platio. No, njegov vozač nije dostavio novce. I sada nam se valja njime pozabaviti.

IVAN PAVLOVIČ: Taj primitivac ne može ništa zapamtiti. S vozačem je bio drugi slučaj. To je Jakov Stjepanov, taj s trubom...

MIŠA: Stjepanič. (Policajcu.) Možeš ići.

Policajac salutira i izlazi. Tanja u očaju.

TANJA: I to ste vi, Ivane Pavloviču. I to ste vi.

IVAN PAVLOVIČ: On je. (Pokazuje Mišu.)

Vjera i Katja umiruju Tanju kako mogu.

MIŠA: U tranziciji smo i pogreške se događaju. S time u vezi se ispričavamo i preuzimamo na sebe troškove Kostjina pokopa. A pokop će biti hit, Akulino Ivanovna. Ljudi će se ubijati da dopiju na popis gostiju. (Odlaze kalašnjikov na stol.)

BABUŠKA (bojažljivo, ali zainteresirano) A na kojem groblju?

MIŠA: Jasno da na Novodjevičjem.

BABUŠKA: A u kojemu dijelu?

MIŠA: Do samoga ulaza. Nedaleko od Antona Čehova. Staviti ćemo Kostju na turistički zemljovid.

BABUŠKA: Balzamirat ćete?

MIŠA: Naravno da ćemo balzamirati.

BABUŠKA: Kakav lijes?

MIŠA: Kako kakav? Jasno da kristalan. Deset tisuća dolara. Naš će Kostja u njemu ležati kao Snjeguljica.

IVAN PAVLOVIČ (natmureno): I čekao je kraljevića. Fuj.

MIŠA: Ivane Pavloviču, budite dobri pa se priberite i svladajte.

BABUŠKA: Bit će spomenik?

MIŠA: Hoće li biti spomenik? (*Uvrijeden.*) A znate li, Akulino Ivanovna, tko je Ribakov, Anton Petrovič?

BABUŠKA: Ne.

MIŠA: No dakle, on je kipar. I nedavno je imao izložbu u Metropolitan Museumu u New Yorku. Mi ćemo se obratiti njemu i on će pristati izraditi Konstantina Pavloviča u mramoru u prirodnoj veličini. Naš će Kostja stajati kao živ. Da, umjetnik će sigurno imati molbu. Radi se o fotografiji.

BABUŠKA: Skočit ću i smjesta donijeti. Jadni moj ljubljani sinčić. Takav pogreb.

GENERAL: Vi ste Pjetrov? Ivan Pavlovič?

IVAN PAVLOVIČ: U depresiji.

Babuška prilazi Kostji, ljubi ga kroz plahu u usta i izlazi.

MIŠA: A vi, Ivane Pavloviču, oprostite, jeste li uzeli taj Prozac što ga je poslao gospodin šef?

IVAN PAVLOVIČ: On djeluje tek nakon dva tjedna.

U laganoj zbrci, Tanja uzima sa stola kalašnjikov s prigušivačem i uperi ga u Mišu.

MIŠA: No, daj. Vidjet ćemo hoćeš li moći hladnokrvno ubiti čovjeka. Što čekaš?

VJERA: Tanječka, ne!

KATJA: Ne!

TANJA: Ne! (*Puca nekoliko puta.*)

Miša pada na pod i dugo udara po pozornici u trzajima. Samo Ivan Pavlovič stoji ravnodušno. Najviše što čini jest odmahivanje rukom.

GENERAL: Ivane Pavloviču, Tanječka ima puno dara za ples. I kada biste je vi sa svojim vezama nekome preporučili... Od nje bi nastala primabalerina. Nova Pliseckaja...

IVAN PAVLOVIČ: Dobro, dobro. Razmislit ću.

GENERAL: Cijela će vas obitelj blagosiljati do kraja života. Jer, ako ćemo baš biti iskreni, pravoga talenta ona i nema. Ali, uz snažnu potporu...

TANJA: Majčice, oprostite. Oprostite, sestrice. (*Baca oružje na zemlju.*) To je bilo za Kostju, za mene, za Katju, za Vjeru...

MIŠA (*uskrsnuvši*): I za moju ženu Natašu, koja se na mene dere da je varam.

Opća zbunjenost. Ulazi Babuška sa slikom, pokazuje je ponosno svima redom. Miša zazviždi u znak priznanja i sprema je u džep. Podiže kalašnjikov, obraća se gledalištu.

MIŠA: Jasno da je najbolje oružje kalašnjikov. Ali, ne ide se na sve proslave s kalčićem... barem zasad. Jasno da imamo otvorene oči. Kuće nam dobro čuvaju, da nam tko ne bi ubacio dar u podrum. Krećemo se, kao i svi inteligentni ljudi, samo od rezidencije do auta, iz auta u butik. A ako idemo u kazalište, onda s pratnjom. Ali, može se dogoditi, na primjer, da vaša žena (*pokazuje nekoga u gledalištu*) dobije živčani slom i ode s dje-

tom u park, i što tada? Kraj. Stoga je naša kompanija, čije su oči usmjerene u budućnost, započela promociju pancirnih prsluka, koji će prema marketinškim istraživanjima sljedećega tisućljeća biti na popisu deset najtraženijih proizvoda. (*Raskapča sako i pokazuje pancirku s nekoliko u nju zabijenih metaka.*) Da je Kostja imao na sebi ovakav prsluk, sada bi se smijao zajedno s nama. Naravno, ovo je standardni model. Ali, imamo i luksuzne modele, svečane večernje, za dame i gospodu, a također za djecu i dojenčad. Sve će modele naš znameniti dizajner Ivan Ivanovič Zosimov predstaviti u svojoj jesenskoj kolekciji. A za vas, Akulino Ivanovna, imam posebnu ponudu.

BABUŠKA (*sramežljivo*): U mojim godinama? Nisam ja više za takve stvari.

IVAN PAVLOVIČ: Ne radi se o tome. Nego o tome da nema bolje osobe od vas za glasnogovornicu naše reklamne tvrtke.

BABUŠKA: Koga?

MIŠA: Kako koga? Snimit ćemo s vama reklamu. Testimonial.

BABUŠKA: Što?

MIŠA: Pa kažem: testimonial. U testimonialu je bit u tome da se za reklamu koristi neka istinita priča. Vi ste tragično izgubili jednoga sina. Je li tako ili nije?

BABUŠKA: To jest Kostju?

IVAN PAVLOVIČ: A koga bi? I bolje osobe od vas nema. Pomislite samo. Vaš testimonial može spriječiti ili, u svakom slučaju, odgoditi smrt stotina tisuća mladih Rusa... I starih također.

BABUŠKA: Koliko?

MIŠA: Šesto dolara. Jednokratno. I pedeset za svaku reprizu.

BABUŠKA: Tisuću dvjesto i sto.

MIŠA: Dobro. (*Pružna dlan.*)

Babuška udara o nj svojim dlanom. U stilu američkih košarkaša.

BABUŠKA: Idemo, sinko, potpisati ugovor.

Izlaze. Ivan Pavlovič ih neraspoloženo slijedi.

GENERAL (*Ivanu Pavloviču*): Mislit ćete na ono?... Eeee... Akulino Ivanovna. (*Pokazuje krevet.*)

MIŠA (*vraćajući se s Babuškom*): Znao sam da smo nešto zaboravili. I kako je, Kostja? Jesi li spreman za balzamiranje?

Miša i Babuška primaju Kostju za ruke i noge i iznose ga.

GENERAL (*ogorčeno*): Kristalni lijes. U ovoj se zemlji poštuju samo kurve i lopovi. (*Izlazi*)

Prizor 6

Sestre su same na pozornici, ne računajući Kolju, koji čisti cipele. Sjede nepokretno.

KATJA (*nepokretno*): Mislim si... Kada bi nas netko sada naslikao, što bi pomislio?

VJERA (*nepokretno*): Što?

I Kolja se ukoči s cipelom u jednoj i četkom u drugoj ruci i sluša.

KATJA: Jer, meni se sviđaju samo one slike na kojima se nešto događa. I uvijek kada gledam, razmišljam, što li se na toj slici dogodilo, toj naslikanoj i što će se dogoditi poslije. (*Sjede i dalje nepokretno.*) Shvaćaš li me, Tanječka? Na primjer, taj tvoj dečko. No, znaš. Taj što je visio u zraku s jednom cipelom. Što će on napraviti sljedećega trenutka? Što će se s njim dogoditi? No, baš tako mislim, kada bi nas sada netko naslikao, bi li se itko, gledajući, dosjetio što se tu maloprije dogodilo? I predvidio što će dalje biti? Jer, meni se čini da cijela Rusija sada visi naglavce u zraku. A mi skupa s njom. I stvar je u tome da ćemo svi pasti na njušku i izbiti si zube. Ima li ikakve nade?

Još trenutak sjede nepokretno kao na slici. Zatim scena oživljava. I Kolja se vraća čistiti cipele.

VJERA: Ja te, Katja, razumijem. I ja ponekad mislim hoće li itko ikada uvidjeti koliko smo nas tri tragične...

KATJA: Znaš, Tanječka... Ja sam voljela toga tvoga Kostju.

TANJA (*grčevito*): Hahahaha! Vi ste ga obje mrzile. Sretne ste što su ga ubili.

KATJA: Ludakinja. Ali, dobro je da si oživjela.

VJERA: Pucati u živoga. Imala si sreće.

TANJA: Ti sjedi i šuti. Ti imaš barem svoj trbuh. (*Parodira Vjerin hod i njezin način govora.*) Možda će naša djeca. Tandaramandara. A što ja imam? Gadovi su pokupili kalašnjikov. Što mogu učiniti?

VJERA: Puno toga. Možeš se ubiti ili pričati o našim nesrećama. Svima će biti puna kapa. Ali, tebi možda lakne.

KATJA: Moglo je biti i gore.

TANJA: Što?

VJERA: Što?

KATJA: Ništa. Ima takav vic. Jedan frajer priča drugome kako je njihov najbolji prijatelj jučer uhvatio ženu s ljubavnikom, pa ubio nju, zatim njega, a na kraju i sebe. A ovaj mu na to veli da je moglo biti i gore. Kako bi moglo biti gore? A ovaj veli da je moglo, jer da je taj njihov prijatelj došao predvečer, s njegovom bi ženom bio on. (*Počinje se smijati.*)

TANJA (*ironično*): Hahahaha.

VJERA: Što je tu smiješno?

KATJA (*smijući se*): Ne, ja se ne smijem tome...

VJERA: Nego čemu?

KATJA (*smijući se*): Kad je Vjeru prešao taj kuronja, pomislila sam da možda nije uspjelo jednoj od nas.

I tako sam čak, oprosti mi Vjeročka, mislila da si malo i zaslužila... oprosti... I da će nas druge dvije sudbina nagraditi. Zatim, kada je tresnulo mene, pomislila sam - ne valja. Nekakvo prokletstvo ili što? Ali, neka bude. Naša će se treća, Tanječka, izbaviti. A sada... (*Smije se.*) Oj, ne mogu, a sada...

Vjera, a za njom i Tanja, počinju se polagano smijati. Napokon se smiju sve tri.

KATJA (*smijući se*): O Isuse... moglo je biti i gore.

VJERA (*smijući se*): Ja sam bila tamo...

TANJA (*smijući se*): Prekjučer... (*Briše suze koje je izazvao smijeh, iako je taj smijeh histeričan.*)

Kraj smijeha.

TANJA: Moj jadni Kostja. Jadni, ljubljeni Kostja. Više nikada nećemo otputovati na te otoke s kornjačama.

VJERA: Ma daj, daj.

TANJA: Što daj, daj? Rekla sam: moj ljubljeni, najbolji, jedini Kostja. (*Plače.*) Kako ću ja sada zaspati? No, kako?

KATJA: Ima načina. Moraš si zamisliti da izlaziš iz sebe... aaa... (*Maše rukom.*)

VJERA: Slušajte, djevojke. Samo mirno. Potpuno smo same. Nitko nam neće pomoći, ako si same ne pomognemo. Svi su pobjegli. Ako ljudi negdje osjete nesreću, bježe. Izmiču se. A ako nekome krene, svi se slete. Ja sam uvijek razmišljala, kako ljudi tako smjesta osjete ide li nekome ili ne ide. Imaju za to bolji nos od pasa.

Tanja plačući, počinje nešto tražiti.

VJERA: Što radiš?

TANJA: Tražim šibice.

KATJA: Ovdje su. Što će ti?

TANJA: Tihol! Mislim. Ili smo nekakve podle svinje i ne trebamo imati ništa ili je na nama neko prokletstvo. Možda je to nekakva kazna?

KATJA: Za što?

TANJA: Na primjer, Bog nas kažnjava jer smo se sve tri zaljubile. Možda je to sada grijeh. I majčica ne može ništa napraviti. (*Pronalazi šibice. Izvlači tri, jednoj otrgne glavu i skriva za leđima.*) Vucite.

KATJA: Za što?

TANJA: Za odlazak. Za sve tri nema dovoljno za karte. Prodat ću sat i haljinu. Samo ta prokleta mrlja. (*Plače i grozničavo pokušava trljati materijal.*) Zar ta haljina neće nikada biti čista? Krv teško izlazi. Jedna od nas putuje. No.

KATJA: U Brooklyn?

TANJA: A kamo bi? Jesmo li ovdje pokušale? Jesmo. Nije uspjelo? Nije. Ja ovdje neću prestati misliti na Kostju. Taj je momak sa slike možda i pao na zemlju i razbio se. Ali, mi nećemo.

KATJA: No, čekaj. Taj Chagall, koji ga je naslikao, nije se razbio, nego je odlepršao u Ameriku i spasio se.

TANJA: Vidite.

VJERA: U načelu. Promijeniti adresu znači promijeniti sudbinu. Singer je to napisao.

TANJA: Za što smo učile engleski? No?

KATJA: A otac?

TANJA: Otac neće ni primijetiti da jedne nema.

VJERA (*s rastućim zanimanjem*): Kada bih otputovala i rodila tamo, dijete bi automatski... postalo Amerikanac.

KATJA: Tamo se puno Rusa bori za državljanstvo. Pomogne li ujak, mogla bih otvoriti ured. Pravni savjeti. Isuse, kako mi je dosta mesa. Bože, kako ja mrzim životinje i meso. Strašno je kako sam sva prožeta mesom.

TANJA: Tamo ima puno ruskih krčmi, "Russian Samovar", "Russian Vodka Room", "Russian Tea Room". Kostja je pričao da su jednoj, koja se zove "Žar ptica", posudili slike iz Ermitaža. Za početak bih radije bila dobra konobarica nego usrana plesačica.

VJERA: Mogla bih voditi neki tečaj na koledžu, ha? Možda o Dostojevskom? Što? Pa završila sam sveučilište. Što?

TANJA: No idemo, vucimo. (*Tare haljinu.*) Stalno taj zadržak krvi. Akulina Ivanovna sigurno zna čime se uklanjaju mrlje od krvi. Jadni Kostja. No. Ako ne otputujemo, ja ću ovdje poludjeti. No, jedna će prokrciti put. No.

VJERA (*oklijeva*): A ako počnem radati u zrakoplovu?

TANJA: Onda će ti dijete imati besplatnu kartu. No? No? Što? No!

VJERA: Ne.

TANJA: Što ne?

VJERA: Ne. Nemam snage. Danas sam se jedva popela stubama. A vi biste u Ameriku! A u toj je Americi općenito isti takav bordel kao i u nas. Sikstinska kapela i Monica.

TANJA: Ne to ne. Nemam milosti za gubitnike. (*Baca jednu šibicu.*) Katja, vuci.

KATJA: No pričekaj.

TANJA: Na što? Cirkus će zatvoriti, od čega ćeš živjeti? Ovo ti je posljednja prilika. No!

KATAJ: Ne. A ako naletim na Johna? Ne. I Pepsi će uginuti od tuge. Isprebijali su ga i bolestan je. A ako ga počele uspavati? Ja ga ne mogu ostaviti samog.

VJERA: A općenito bismo trebale i zahvaljivati Bogu što stanujemo u Moskvi. Zna li koliko milijuna žena sanja o tome?

TANJA: Sigurno? Kako hoćete. Da poslije ne bude nismo znale. Obje ste usrane idiotkinje.

KATJA: Ej, ej. A što ćeš napraviti s vizom? Što?

TANJA: Danas ću je zatražiti. Sada će mi dati.

KATJA: Zašto?

TANJA: Jer osjećam tako. No, majčica će me htjeti odavde izvući. Istina, majčice? (*Govori gledajući uvis.*) Da nećete dati da ovdje krepam?

KATJA: Sada, nakon Kosova ovdje je još teže. Sereš. Kada bi se taj Vjerin antisemit razveo i oženio je, ona bi je dobila, jer Židovima daju. Zna da ih sada daju s važnošću od deset godina. Višekratne.

TANJA: A ti si sigurna da majčica nije bila Židovka?

VJERA: Tanječka. Boj se Boga.

TANJA: A otkuda znaš? Otkuda?

VJERA: No znam.

TANJA: Imala je crne oči, zar ne?

VJERA: Napravimo čaj ili nešto, jer ja ću s njom poludjeti.

TANJA: Voljela nas je, bila dobra, voljela je buljon...

VJERA: I molila se pod ikonom i išla u crkvu.

TANJA: Jer se bojala priznati da je Židovka. Prikrivala se. Ja ću prijaviti da je majka bila Židovka.

KATJA: Ali, treba to i dokazati.

TANJA: Da si Židov? Nije li dovoljno priznati? Dobro, ako treba, dokazat ću. Eto, čitala sam *Mađioničara iz Lublina*. Tu je negdje ležao. (*Traži i pronalazi knjigu.*) Evo, izvolite.

VJERA: To je moja knjiga.

TANJA: Vi samo znate sve ogaditi.

Kolja izlazi iza paravana i počinje prati pod.

TANJA (*Katji*): Znači, kažeš da mi neće dati?

Katja vrti glavom.

TANJA (*Katji*): Znači, kažeš da sada daju na deset godina?

KATJA: No.

TANJA (*Katji*): No dobro. To već znam.

KATJA: Što?

TANJA: Kolja! Dat ću mu svoj modri pulover i jedan crni. Kolja ima vizu na deset godina? Ima! Može putovati? Može.

VJERA: Ludakinja, započinje.

KATJA: Već si ga jednom poslala.

TANJA: I što, nešto mu se dogodilo? Ima traperice, Nike Air, igrao je u filmu koji je dobio Oscara. Bio je u Hollywoodu, sada će poći u Brooklyn. Ujaku. Zakačit će se. Onda ću ja doputovati.

KATJA: Viza glasi na Sonju.

TANJA: Onda će otputovati kao Sonja. Haljinu ima. Visoke potpetice ima.

VJERA: A možda da ga pitaš?

TANJA (*Katji*): A zbog čega? Kolja. (*Izvlači kovčeg ispod kreveta.*) Presvlači se.

VJERA: Gladna sam. Pripremimo nešto za jelo. Zatamnjenje.

Prizor 7

Rasvjetljava se čitava pozornica. Sestre su u dubini, spravljaju juhu. Na primjer, od rajčice. Na krevetu s turobnim

licima, kao i na početku komada, sjede General i Babuška. Babuška nalijeva Generalu i sebi.

GENERAL: Čovjek se rodi i misli da će bogzna što napraviti. I odjednom vidi, već je otkucala sedma ura. Votka je opet poskupjela. Meni je ionako svejedno, ja sam svoje u životu popio. Ali, šteta je djece.

BABUŠKA: No, u to ime.

GENERAL: A meni se čak i ne pije. Ne pijem otkako je Kolja u Ameriku otputovao, to jest već dva dana i četiri sata. Ovo je druga najdulja stanka u mom životu. Prva je trajala trinaest godina. To jest, od rođenja do trinaeste godine.

BABUŠKA: Popij. Popij. Čime ti se votka zamjerila da je ne želiš piti?

General odmahuje rukom i ispija. Babuška ponovno nalijeva.

GENERAL: Danas mi je rođena kći počela govoriti da sam Židov.

BABUŠKA (*razljućena*): Židov? (*Nalijeva, ispijaju.*)

GENERAL: No. Prije, da mi je netko rekao da sam Židov, ubio bih ga. A sada nisam osjetio ništa. Nikakvu ljutnju. Ništa. Izgorio sam iznutra, Akulino Ivanovna. Ničega tu nema. (*Udara se u grudi.*) Pepeo. U kući ne mogu izdržati. Jer, gledam li nepravdu prema djeci, srce mi puca. A ako izađem, isto mi je tužno, jer mislim kako ću se morati vratiti i već mi se ne izlazi. Ostario sam, Akulino Ivanovna. Više mi se čak ne da ni maštati. Nedavno sam mislio kako ima nade za neki pravedan svjetski rat, ali ništa od toga. Muslimanski crnoburzijanci s nama javno zbijaju šale. Junaštvo ili čast se ne računaju. Sve je novac. No, i danas sam otišao na policiju. Da se predam.

BABUŠKA: Na policiju?

GENERAL: Prijavio sam se da sam ja taj vampir.

BABUŠKA: Boj se Boga, Ivane Petroviču.

GENERAL: Nagrada je petnaest tisuća dolara. Htio sam da je kćeri dobiju. A za mene ionako nema nikakve razlike.

BABUŠKA: Što ti brbljaš?

GENERAL: Ali izbacili su me.

BABUŠKA: Izbacili?

GENERAL: Počeli su se raspitivati za pojedinosti. Znači, zašto sam uvijek jeo lijevu nogu, gdje sam davio, kako, rukom ili konopcem? Jesam li silovao sprijeda ili straga? I sve tako. Zapleo sam se, lagati ne umijem.

BABUŠKA: Ako je tako, valjalo je pristupiti znanstveno i neku zadaviti.

GENERAL: Mislio sam na to. Zadaviti bih možda i mogao, i silovati, uz Božju pomoć, ali pojesti ne bih uspio. A znaš li ti da taj plesač Barišnjikov opet igra na filmu. Glavnu su mu ulogu dali. A Tanječka tamo sjedi i kuha juhu. Kada sam to pročitao, od žalosti sam

zaplakao. Loše se osjećam, Akulino Ivanovna, i to ti je. **BABUŠKA:** Jer piješ neinteligentno. Nakon svake boce, postoj po dvije minute pri otvorenu prozoru. Bez cigarete. Samo se jedno zdravlje ima.

GENERAL: Rekli su mi na policiji da se već šesto vampira prijavilo. I više od tisuću žena, uglavnom starih. Djeca su ih dovodila. Čitao sam da tome Barišnjikovu plaćaju više od pola milijuna. Ubio bih kurvinoga sina. *Ispijaju.*

GENERAL: A tebe sam, Akulino Ivanovna, vidio na televiziji kako si radila testimonial.

BABUŠKA: Znam, tatice, znam.

GENERAL: Plakati s tobom vise po gradu. Pričaju da bi se trebala kandidirati za Dumu...

BABUŠKA: Da. Očito mi je bilo suđeno proslaviti se. Samo tri stvari žalim, da je psa pogazilo, da su Kostju ubili i da sam premalo u životu davala. Jer sada se to ne vidi. Ali, nekoć sam bila mlada. No, teško. Bog je odlučio.

Pod Babuškinom pancirkom zvoni mobitel.

BABUŠKA (*poslovno*): Akulina Ivanovna, izvolite? A, to si ti, Miš. Pedeset tisuća ljudi? Dobro, ako treba, bit ću. Razumijem, u pancirki. Pošaljite auto. Dobro, uzet ću šibice. (*Isključi telefon i ustane.*) Moram voditi prosvjede na Crvenom trgu. Spaljivat ćemo nekakvu zastavu ili nešto slično. Pa dovidjenja, Ivane Petroviču. (*Skida pustene navlake, oblači elegantne cipele s potpeticama.*) Dovidjenja. (*Izlazi.*)

GENERAL (*viče za njom*): A možda bi ti zatražila da Tanječku prime na satove plesa? Ona ima izniman talent. Eee. (*Odmahuje rukom.*)

Prizor 8

Na pozornici se pojavljuje, vukući kovčeg, Kolja. Preodjeven je u Sonju. Za njim se nesigurno vozi u invalidskim kolicima veteran iz Afganistana, s harmonikom, ali bez nogu.

GENERAL (*ravnodušno*): Cipele.

Kolja skida cipele s potpeticama, navlači pustene navlake. Sestre na trenutak zamiru. Potom se pokreću iz dubine pozornice. Govore vrlo brzo.

TANJA: Što? Što je to?

KATJA: Već?

VJERA: Kolja?

TANJA: No što je? Što se dogodilo? Zašto si se vratio? Eh, ti glupi balavče. (*Baca se na Kolju i počinje ga mlatiti.*)

KOLJA (*plačljivo*): No što je? Što?

VJERA: Jesam li rekla?

KATJA: Dva dana?

VJERA: Jesam li rekla?

TANJA (*ruši Kolju i bijesno ga udara*): Što je to, izlet? A novac? Bačene tisuće dolara za haljinu? Kao psu u dupe? Jesi li po to putovao, govvaru usrani? Trebao si nas spasiti!

KATJA: Pa sama si ga poslala. Ne tuci ga. (*Odvlači Tanju.*)

VJERA: Jesam li rekla?

HARMONIKAŠ: Zvijezde nad Kabulom. (*Počinje svirati.*)

TANJA (*Vjeri*): Tiho. (*Harmonikašu.*) Tiho!

KOLJA: Zašto se tučeš?

VJERA: Ali, mene se ne sluša.

TANJA: Sat za osam stotina. Ubit ću gada. (*Nateže se s Katjom.*)

KOLJA (*diže se*): Dobro da me nije zatukla. (*Frkćući nosom, vadi bocu whiskyja i daje je Generalu.*)

GENERAL (*razgleda bocu*): Lijepa je. Od brata? (*Dirnut.*) Sjetio se.

KOLJA (*ljutito*): Od kakvoga brata? Od mene. I novaca mi je ostalo od onoga što ste mi dali. Ništa sebi nisam kupio. Ništa... Samo Ivanu Petroviču ovu bocu. (*Sa suzama.*) Nitko me tamo, kada sam doputovao, nije sačekao, nitko. A ova odmah - mlati.

GENERAL: Brat je uvijek bio takav, šteta govoriti, da se na njega ne možeš osloniti... (*Otvora bocu i nalijeva u čašu. Kuša.*) Ne tuci ga. Dobro dijete. (*Ispija.*)

KOLJA: Sve su čekali, mene nitko. Evo, tu mi je ostalo tristo dvadeset i sitno. (*Pruža Tanji koja bijesno uzima novac.*)

TANJA: Tristo dvadeset.

HARMONIKAŠ: Pjesma o Murki. Kuji-inženjerki. (*Počinje svirati.*)

TANJA: Tiho!

Harmonikaš prestaje svirati.

KOLJA: I trideset u centima.

GENERAL: Jednom smo Vanjka i ja uhvatili mačku. Kao djeca. Trebali smo je zajedno baciti kroz prozor da vidimo kako pada. Uopće me nije pričekao. Sam ju je bacio.

KOLJA: Ove smeđe su od po cent.

TANJA (*zlobno*): Ma što mi kažeš?

KATJA: Nitko nije došao pred tebe?

KOLJA: Nije.

TANJA: I što onda? Mogao si nazvati, nisi li? Imao si telefon, nisi li?

KOLJA: Javljala se samo tajnica.

TANJA: Tisuću osamsto dolara. (*Ponovno napada Kolju.*) *Tanja je odvlači.*

KOLJA: No što?

TANJA: Adresu si imao, nisi?

KOLJA: No i što s tim ako sam imao, kada sam je izgubio.

TANJA: Što?

KOLJA: Na jednom sam papiriću zapisao telefon. Na

drugom adresu. I taj s adresom sam izgubio. No što?

GENERAL (*puni čašu i ispija.*): A mačka ipak nije preživjela...

VJERA: Ne viči na njega. On je dijete. I što, Kolja? Sjedni. Ništa se ne boj. No i što si napravio?

GENERAL: Nije uopće pala na šape. Nego nekako čudno. (*Pokazuje.*)

KOLJA (*kroz suze*): Stjopa me prebacio u Brighton. Jer tamo stanuje. Hvala, Vjero Ivanovna.

KATJA: Kakav Stjopa?

TANJA: Tata, daj mi da popijem, jer ću ga ubiti.

GENERAL: A možda ga je nekako krivo prebacio. (*Toči Tanji*) Dodi, dijete. A znaš li ti da taj plesač Barišnjikov...

TANJA (*odjednom dirnuta, privine se uz njega*): Volim te, tatice.

GENERAL: Pola milijuna dolara. I ja tebe, dijete, volim. Nema veze što nemaš dara.

TANJA: Nemam?

GENERAL: Ne. Ali, još ćemo im mi pokazati. Moje drago nenadareno.

Ispijaju i stižu se jedno uz drugo.

TANJA (*Kolji*): Kakav te je to Stjopa prebacio? (*U suzama.*) Ballantine, Kostjin najdraži.

KATJA: I Johnov.

KOLJA: No, Stjopa.

VJERA: Ali, koji Stjopa?

KATJA: I ja ću popiti.

General toči i piju. Nudi ih cigaretama pa puše.

HARMONIKAŠ: Plače Murka, smrt joj se bliži.

Suze joj kapaju, jecaj se čuje.

Divan je bila ratni drug.

Ne bijaše bolje sovjetske kuje...

Ulazi Stjopa. Ima ozlijeđenu ruku, traži čime bi je zamotao. Nitko na njega ne obraća pozornost. I on ravnodušno sluša raspravu.

TANJA: Tiho!

KOLJA: No, prišao mi je na aerodromu i pitao me jesam li vidio njegovu sestru koja je trebala doputovati iz Moskve.

VJERA: Na ruskom?

KOLJA: A kako bih drugačije razumio? Pa mu ispričam kakva je u mene situacija. A on će da to nije nikakva situacija i da će me prebaciti u Brighton i da ću odatle nazvati.

KATJA: Imaš sreće da nije bio lupež.

KOLJA: I da će mi dati da se napijem čaja.

TANJA: I što? Jesi li pronašao ujaka ili nisi? (*Prilazi.*) *Kolja se štiti rukom.*

TANJA: Ne boj se. Već me prošlo.

Kolja spušta ruku. Tanja ga udari po licu.

HARMONIKAŠ: Tisuću mina skupa su uništili,

Ali s tisuću i prvom nisu sretni bili... *(Počinje plakati.)*

KOLJA: Odvezao me teti. Ona je iz Moskve... Starija žena. Kada je saznala da sam i ja iz Moskve, malo je zaplakala i uzela mi putovnicu da ne bih nešto ukrado. I veli neka nazovem ujaka odozgo.

TANJA: Otkuda odozgo?

KOLJA: Iz sobe na katu, kamo me Stjopa doveo. Ja sam, prirodno, pitao za čaj, jer mi je obećao. Nije li?

TANJA: Što ti sereš o čaju.

KOLJA *(živnuvši):* I on je rekao to isto.

TANJA: Tko?

KATJA: No, valjda Stjopa.

STJOPA *(sestrama):* To sam mu rekao. *(Kolji.)* Što ti sereš s tim čajem, ako dobijaš stan, hranu i dvadeset posto po klijentu.

VJERA: Ne?

STJOPA: Zašto ne? Njih svih osam ima takve uvjete, osim Dunje. Ali, ona ima više obrazovanje.

KATJA: Bordel?

STJOPA: Ne, knjižnica. *(Kolji.)* Legneš četrdeset puta na dan i imaš četristo čistih. No što, koja će mi reći da je to loše? No? *(Kolji.)* S tim da se klijent mora spustiti za deset minuta. Inače plaćaš kaznu.

KOLJA: Onda su mi u Moskvi bolje plaćali. *(Sestrama.)* To sam rekao da ga zbunim.

STJOPA: Pa zašto si onda putovala? Ne mudruj... Imaš ugovor na šest godina, a pokušaš li dati nogu... *(Vadi britvu i zamahne nekoliko puta.)* Zapamti da odavde možeš izaći samo kroz odvod na dnu kade.

TANJA: Bandit?

KOLJA: I to kakav.

STJOPA: Kakav bandit? Odmah bandit. *(Tanji.)* Uplašit je treba, jer se bune i onda se žale da neće u dupe ili da hoće s kondomom. *(Kolji, gurajući ga prema krevetu.)* No, skidaj gaće.

KOLJA: A od čaja ništa. Samo je pokraj kreveta bila boca votke, zatvorena.

VJERA: Trebalo je zamoliti.

STJOPA: To poslije. Sada ćemo na pokusnu vožnju. *(Raskopčava hlače.)*

KATJA: Trebalo je reći da te boli glava.

Stjopa se smije.

KATJA: Da imaš mengu.

KOLJA *(Stjopi):* Imam mengu.

STJOPA: Ne smeta. Bit će bolje podmazano.

VJERA: Stoka.

KOLJA: I to kakva.

STJOPA: Zašto odmah stoka. Čovjek sam. A možda su mi one zahvalne? Možda zahvaljujući meni, obitelji u Minsku žive kao u raju? Zasad nijedna od njih osam ne prigovara. Ni jedna. To jest, jedna se žalila, ali smo joj

jezik *(maše britvom)* skratili. I već manje melje.

TANJA *(Stjopi):* Začepi. *(Kolji.)* Zašto nisi priznao da si muškarac?

KOLJA: Bojao sam se da ne bude još gore.

STJOPA: I imao si, kurvo, pravo.

TANJA: I kako si se izvukao?

KOLJA: No, priznao sam.

STJOPA: Priznao je. Pa sam ga okrenuo na trbuh i rekao mu: Takav si ti frajerčić? Voliš šale? Onda ću ti ja pokazati šale. Začas ćeš tu ležati i ispuštati mjehuriće kroz nos. *(Baca Kolju na krevet i pritišće ga koljenom. Britvu odlaže na kovčeg uz krevet.)*

GENERAL: Kada sam putovao u Berlin na susret suboraca...

TANJA: Tiho, tata.

GENERAL: Nisu me na aerodromu htjeli pustiti na odlazna vrata, toliko sam u sebi imao gelera da se uključio alarm. A ispred mene je bio isto jedan kojega nisu puštali. Jer je imao na kurcu naušnicu.

TANJA: Tata. I što s tim?

GENERAL: Putovao je u Ameriku...

KOLJA *(Vjeri, već ležeći na trbuhu):* Mogu zamoliti čaj bez šećera?

VJERA: O Bože, Kolja mili. Ja si nikada neću oprostiti što sam pristala da otputuješ... Vidiš, Tanja?

TANJA: Je li to moja krivnja? Da je ujak došao, ovoga ne bi bilo.

KATJA: No, Kolja? I što?

KOLJA: Imao je bokserice.

STJOPA *(Svukao je hlače. U boksericama je.):* Calvin Klein. *(Pokazuje svima marku.)*

TANJA: I što?

STJOPA: I što? Normalno, naciljao sam ga. *(Metodično se priprema za akciju.)*

VJERA: O moj Bože!

TANJA: I što?

GENERAL: Je li imao naušnicu?

KOLJA: Ne.

STJOPA: Ne.

GENERAL: Znači, to nije onaj.

VJERA: Tata!

KOLJA: I vidim ja da bi se on na meni izivljavao.

VJERA: Jadno dijete.

KOLJA: A jesam li rekao da je pokraj stajala puna boca?

VJERA: Da.

KOLJA: Pa sam ga i njome po njuški... I sletio je s mene. A ja za britvu koju je odložio na stolic i po ručetini. Bog nije dao da se siroti nanese zlo.

STJOPA *(sike od boli):* Normalno mi je posjekao ruku, kurvin sin. Ima li neka od vas kakvu maramicu. *(Krv mu*

kapa s ruke.) Evo, pogledajte... (Pokazuje publici i držeći se za ruku silazi s pozornice.)

VJERA (Tanji): Je li ti žao? Što se vratio? Čudiš li se?

KOLJA: A ja zgrabim kovčeg, zaključam vrata i dolje. Teta, kada je vidjela krvavu britvu, ljubazno je vratila putovnicu, zvjerajući očima prema gore, jer je Stjopa lupao po vratima, i zavrtjela glavom, da sam glupa. Jer bolje uvjete u Brightonu neću dobiti... Ali, ja sam samo pljunuo na nju, pa u taksu i na "Kennedy"...

KATJA: O Isuse!

KOLJA: JFK, kako kažu.

TANJA: No, što ćemo, kada si se već vratio...

KOLJA (s predbacivanjem): A tukla si me.

TANJA: A jesam li mogla znati. Ako je majčici tako draže, možemo poludjeti i ovdje, a ne tamo.

KOLJA: Prespavao sam do vremena kada je doletio Aeroflot. A ja već znam da se za dva sata vraća i spremam se. Ali, vidim takvoga koji u jednoj ruci drži kovčeg, isti kao moj, a drugom maše pločicom "Sonja Oniščenko".

VJERA: Ne?

KATJA: Ujak?

KOLJA: Točno. A on opet nije mogao povjerovati da se zajebao s datumima. Bacio je kovčeg na zadnje sjedalo. I cijelim putem do kuće se ispričavao i raspitivao o vama. I sada pazite, neka me Božja ruka kazni ako lažem. Neka umrem, neka odem u pakao, neka me Stjopa tamo nađe i deset minuta nateže. Nisam mogao povjerovati.

TANJA: Što?

VJERA: No?

KATJA: Što?

KOLJA: Kada je on zaustavio auto točno pred kućom iz koje sam pobjegao

TANJA: Ne?

KOLJA: Da. Ujak je zatrubio i na trijem izlazi teta. Za njom Stjopa sa zamotanom njuškom i rukom. (Smiješi se.) Nisam ga loše sredio. A ujak uhvati kovčeg i izlazi iz auta.

TANJA: No, lijepo.

KATJA: No i što?

VJERA: Ne želim slušati.

KOLJA: Ja si mislim što ću. Sjedim kao mrtav i dobro činim, jer upravo se iza nas zaustavlja drugi auto i trojica u maskama po ujaku. A... imali su automatske pištolje.

Katja, Tanja i Vjera reagiraju bez riječi.

GENERAL: A brat, kako izgleda? Je li posijedio?

KOLJA: Ne, izvukao je pljucu ispod sakoa. Ali, što je mogao, kada je već imao rafal u trbuhu. I Stjopa je otegnuo papke, a teta se grči po pločniku. (Veselo

oponaša tetino grčenje.)

TANJA: A ovi u maskama?

KOLJA: Pokupe ujakov kovčeg, i noga.

TANJA: A ti?

KOLJA: I ja isto. Pokupim kovčeg, prije nego se slete ljudi i na aerodrom. (Generalu.) A on je prije očelavio, nego posijedio. I bio je jako debeo. Ivane Petroviču, mogu li malo? (Nalijeva si whisky.)

GENERAL: Vanjka si je umislio da ga, ako otputuje u Ameriku, smrt neće pronaći. Započet će tražiti, doći na moskovsku adresu, tu ga neće biti, i odmahnut će na njega rukom.

Dug trenutak šutnje.

VJERA: Staljin je imao pravo kada nije htio preko granice.

TANJA: Nije uspjelo, pa i neka nije uspjelo. Ako nema nade, onda je nema. Davaj moje pulovere.

Kolja otvara kovčeg tako da je unutrašnjost okrenuta gledalištu. Možda sada iz kovčega izbija zlatno svjetlo. Tanja zagleda unutra i ostaje skamenjena. Šutke pokazuje prstom. Katja, Vjera i General prilaze kovčegu. Harmonikaš također pritrči, zaboravljajući da nema noge.

TANJA: Oh joj.

VJERA: To je ukradeno.

KATJA: Pronaći će nas.

GENERAL: Sada ćeš biti primabalerina.

TANJA: To je majčica. Majčica je izmolila.

KOLJA: Kakva majčica? Ujak je zgrabio moj kovčeg.

VJERA: Treba vratiti, Kolja.

KOLJA (iznenada zapovjednički): Nikakav Kolja. Samo Jakub Ivanovič. I nikakvo vraćanje. Jer to je moje! I htio sam reći da sam se općenito vratio vama s kovčegom samo iz jednoga razloga. Sjedajte i slušajte.

Sestre i General sjedaju poslušno. Harmonikaš se također vraća na svoja kolica, ponovno se mijenjajući u bogalja što pobuđuje sućut. Tihano svira podlogu pod Koljin monolog.

KOLJA: Prije četiri godine, kada sam bio mali, prije nego me Ivan Petrovič prigrlio, bio sam kao sirotan član ulične bande i strašne sam stvari radio iz siromaštva. Jedanput nam je šef zapovijedio da odemo prebiti i iscipelariti jednoga biznismena. Mlatimo ga nas dvadeset i cipelarimo. A šef nam, stariji i obrazovan, završio studije u inozemstvu, bio katolik, pa prešao na judaizam, a zadnje se prebacio na muslimansku vjeru, veli neka ga mlatimo i cipelarimo, jer da je on takav biznismen koji misli samo na novac... Pa sam si ja tada obećao da kada odrastem i postanem biznismen, neću misliti samo na novac. Nego ću dopuštati više osjećaje. *Sestre i General reagiraju odobravajući. Harmonika utihne.*

Kucanje na vrata.

KATJA: Počinje.

VJERA: Rekla sam.

TANJA: Tko je?

Kolja zatvara kovčeg.

JURIJ (iza pozornice): To sam ja, Jurij Aleksejevič. Mogu li?

TANJA: Što?

KATJA: Tko?

VJERA: Ne!

Jurij Aleksejevič ulazi, noseći cvijeće.

JURIJ: Prolazio sam usput i pomislio: svratit ću. (Ogledava se, kao da nešto traži. Oči mu se zadržavaju na kovčegu. Klanja se Kolji s poštovanjem.) Dobra večer, Jakube Ivanoviču.

Kolja mu kimne glavom.

JURIJ: Dobra večer, Vjeročka. (Uručuje joj cvijeće.) U posljednje smo se vrijeme malo porječkali, kao što zaljubljeni već čine. Ali, ta nije to ništa ozbiljno. Volimo se, a ljubav je u životu najvažnija. (Vadi iz džepa bocu whiskyja.) Johnnie Walker Black. (Sjeda uz Generala. Na krevetu puni čaše, kuca se s Generalom.)

Ispijaju.

JURIJ (Generalu): U škripcu sam, Ivane Petroviču, jer mi je s jedne strane razvod, (zirka na Vjeru koja sjedi sa cvijećem, široko otvorenih očiju), s druge politika. A novaca uvijek malo.

Puni čaše. Ispijaju.

GENERAL: Jurij Aleksejevič, ima li nade da će biti rata? *Kucanje na vrata. Svi se ukoče.*

GLAS JOHNA FREEMANA: Ja sam, John Freeman. Mogu li?

KATJA: Ne.

TANJA: Što?

VJERA: Zlo mi je.

Ulazi John Freeman. Jednu ruku drži za leđima, što pobuđuje stanovitu uznemirenost. Ali, za tren je naglim pokretom ispruži. U njoj drži, na veliko olakšanje nazočnih na pozornici, kipić Oscara.

JOHN: Maloprije sam doletio. (Uručuje Katji Oscara.) To je za tebe Katja. Ti si ga zaslužila. Nadam se da se ne ljutiš na ono što sam brbljao tamo na Oscarima. Dostojevski je napisao da kada se ženu voli, za nju se valja i boriti. Zato se razvodim sa ženom.

Katja sjedi u laganom šoku, stišćući u ruci kipić.

JOHN (Kolji): Jakube Ivanoviču, imam molbu. Počinjem snimati *Tri sestre*. Dugometražni. I htio sam upitati, bi li pristao zaigrati Irinu?

Kucanje.

BABUŠKA (iza pozornice): To sam ja, Akulina Ivanovna, i Kostja.

Babuška ulazi, gurajući Kostjin kip na kotačima. Kostja je od mramora ili nečega sličnog, stoji odjeven u odijelo i tenisice,

u jednoj ruci drži ključeve od Mercedesa, u drugoj mobitel.

KATJA: Ojoj!

TANJA (tužno): Kostja.

BABUŠKA (Kolji): Koliko je gostiju u vas, Jakube Ivanoviču.

VJERA: Boli me, o Bože. Ja ću valjda... (Pada na krevet, kao da počinje rađati.)

KATJA: Počelo je! Valja požuriti po liječnika.

Svi skaču s kreveta.

BABUŠKA: Ne treba, ja ću pomoći. Samo treba vodu zakipiti.

KOLJA: John, pozabavi se vodom.

Gosti i domaćini okružuju krevet na kojemu rađa Vjera. Tako da se ništa ne vidi. Trenutak poslije čujemo plač djeteta. Harmonikaš se ne može savladati i počinje svirati.

BABUŠKA: Dječak. Ne, djevojčica. Ne, dječak. Ne, djevojčica.

JURIJ (patetično): Dat ćemo joj ime Nada...

Svjetlo se gasi. Uključuje se strojnica. Dug rafal. Trenutak tišine.

Prizor 9

Na prosceniju u svjetlu reflektora pojavljuje se Babuška.

BABUŠKA: Kakva nesreća. Naše je novorođenče sve pobilo. To jest, osim mene, kako se može vidjeti. Jedan profesor sa Sveučilišta "Lomonosov" rekao je da je to zato što joj je majka, pokojna Vjeročka, gledala previše američkih filmova. Ja ne znam. Bojim se da je nešto gore. (Prekriži se.) Možda će naša Nadjejočka to objasniti u svojoj knjizi. Sada su je uzeli u popravni dom za dojenčad. Ima ugovor za roman i prodala je Disneyju prava za film. (Počinje se razodijevati.) Policija pokušava objasniti odakle je novorođenče uzelo kalašnjikov i je li djelovalo samo. Ja znam da je djelovalo samo, jer sam bila tamo. A preživjela sam, neka bude Bogu hvala, jer sam na sebi imala svoju pancirku, koju je dizajnirao Ivan Ivanovič Zosimov i koja će biti predstavljena u njegovoj jesenskoj kolekciji. (Pokazuje pancirku kao što čine manekeni.)

GLAS: Stop. Zahvaljujemo, Akulino Ivanovna. To je sve za danas.

Svjetlo se gasi.

KRAJ

preveo Mladen MARTIĆ